Poštnina plačana v gotovini.
Leto XII., štev. 117 Ljubljana, petek 22. maja 1931 Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Svečan pogreb ministra dr. Drinkovića

Pogreba so se udeležili med drugimi zastopnik kralja in ministrski predsednik general Živković s štirimi ministri

Zagreb, 21. maja AA. Davi je bil izredno svečan pogreb pokojnega ministra dr. Mate Drinkovića. Predsednik vlade general Peter Živković je prispel v Zagreb ob 7.35 Ž njim so se pripeljali zastopnik kralja častni adjutant Nj. Vel. kralja general Savić, minister vojske in mornarice general Stojanović, prometni minister Radivojević in visoki uradniki raznih ministrstev. Zastopnika kralja, predsednika vlade in ministre sta pozdravila na zagrebškem kolodvoru minister financ dr. Švrljuga in minister za socijalno politiko in narodno zdravje Nikola Preka. Prisotni so bili nadalje ban savske banovine dr. Ivo Perović, zastopniki zagrebške občine, vojske in drugih javnih uradov. Predsednik vlade in ministri so se napotili v hotel »Esplanade«.

Pred Umetniškim paviljonom, kjer je bilo truplo pokojnega dr. Drinkovića na mrtvaškem odru, so se že v zgodnjih jutranjih urah zbrale ogromne množice. Pred samim paviljonom je bil postavljen oddelek vojaštva z godbo. Na mrtvaški oder je bilo položenih nad 50 vencev. Venec Nj. Vel. kralja je imel trak z napisom »Dr. Drinkoviću — kralj Aleksander«. Prekrasne vence so nadalje položili predsednik vlade general Živković, vlada, posamezni ministri, zagrebška občina, ban savske banovine in drugi.

Malo pred osmo uro so že bili zbrani pred paviljonom zastopniki oblastev, korporacij, generaliteta, pokojnikovi prijatelji in drugi odličniki. Predsednik vlade se je z ministri napotil h krsti in se poslovil od svojega pokojnega tovariša. Prisotni rodbini pokojnika je izrekel toplo sožalje v imenu vlade. Kmalu zatem je prispel zastopnik Nj. Vel. kralja general Savić, ki se je poslovil od pokojnika v imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra in izrekel sožalje razžaloščeni rodbini. Cerkvene obrede je opravil zagrebški nadškof dr. Bauer. Člani zagrebškega gledališkega zbora so zapeli žalostinke.

Po opravljenih cerkvenih obredih se je poslovil od pokojnika v imenu vlade minister financ dr. Stanko Švrljuga, ki je opisal pokojnikovo življenje, ki je bil borba, ljubezen, delo in muka in ki je zaoral s svojo osebnostjo globoke brazde v naši najnovejši zgodovini.

Pogrebna povorka je nato krenila na pokopališče. Predsednik vlade si je med tem v spremstvu visokih odličnikov ogledal grobnico zagrebške občine, kjer je bil kmalu zatem položen dr. Mate Drinković k večnemu počitku. Na pokopališču je pokojnikovo truplo blagoslovil mestni župnik dr. Ivan Rittig. Pred odprto grobnico so se od pokojnega dr. Drinkovića poslovili v imenu vojske armijski general Marić, v imenu ministrstva za socijalno politiko in narodno zdravje načelnik ofmanović, v imenu prometnega ministrstva inspektor Sarić, v imenu zagrebške občine načelnik dr. Srkulj, ki se je spomnil pokojnikovih zaslug za Zagreb, za zagrebške sirote in vdove, v imenu narodne zaščite pa je spregovoril dr. Josip Šilović.

Ministrski predsednik general Živković na letalski razstavi v Zagrebu

Po pogrebu ministra Drinkovića je ministrski predsednik posetil letalsko razstavo, popoldne pa se je vrnil v Beograd

Zagreb, 21. maja. n. Kakor poročamo na drugem mestu, se je davi ob pol 8. pripeljal na pogreb ministra Drinkovića predsednik ministrskega sveta general Pera Živković. Po pogrebu ob 11. se je vrnil v banske dvore in ostal tamkaj do 12. Nato je odšel v spremstvu bana dr. Perovia na prvo aeronautično razstavo na zagrebškem veleseimu. Tu ga je sprejelo in pozdravilo predsedstvo Aerokluba ter cela vrsta odličnih dostojanstvenikov. Predsednik ministrskega sveta si je z največjim zanimanjem ogledal razstavo ter se najpovolneje izrazil o njej. Nato se je peljal Živković z avtomobilom s spremstvom na glavni kolodvor, kjer je obedoval v tamošnji restavraciji. Z njim so sedeli pri mizi minister Radivojević ter ravnatelj državne železnice Šneler, general Savić ter general Marić. Ob 13.10 je stopil predsednik na peron, kjer je bil predmet spontanih navdušenih ovacij seljakov, ki so baš vstopali v mariborski in splitski potniški vlak. V salonskem vagonu, priklopljenem beograjskemu brzovlaku, se je predsednik ministrskega sveta odpeljal ob 13.15 v Beograd.

Spopadi med fašisti in antifašisti v Italiji

Razburjenje zaradi Toscaninijevega incidenta se vedno bolj širi – Papež obsoja fašistične metode

Milan, 21. maja, g. Povzročitelji simpatijskih manifestacij za Toscaninija pri predstavi v milanski Scali, 14 po številu, so še vedno v zaporih. Tudi v drugih mestih Italije je bilo aretiranih več oboževateljev Toscaninija, ki so se javno solidarizirali z njim. Kljub temu, da skuša policija preprečiti vse manifestacije, je dobil slavni dirigent celo iz Italije mnogoštevilne izjave simpatij. K' se morajo ceniti tem višje, ker so avtorji teh izjav izpostavljeni persekucijam fašistov. Tudi iz inozemstva dobiva Toscanini mnogoštevilne simpatijske izjave.

Ravenna, 21. maja, g. V neki kavarni v Ravenni je prišlo do krvavega pretepa med prijatelji Toscaninija in fašisti. Odvetnik Comolli se je izrazil proti znanim dogodkom v Bologni, nakar so ga fašisti napadli ter pretepli. Stvorili sta se dve skupini, ki sta se pričeli pretepati. Pohištvo v kavarni je bilo med pretepom popolnoma uničeno. Dr. Comolli in štirje drugi prijatelji Toscaninija so ostali hudo ranjeni na bojišču.

Rim, 21. maja g. Pri sprejemu katoliškega dijaštva se je njegov predsednik pritožil pri papežu zaradi nasilstev fašističnih univerzitetnih skupin. Kakor javlja papeško uradno glasilo »Osservatore Romano«, je papež obsodil te napade ter je priporočal, naj se takoj objavijo v katoliških listih po vsem svetu. Ako so bili dijaki zaradi svoje pripadnosti h katoliški dijaški zvezi izključeni iz fašistične dijaške zveze, naj smatrajo to kot počaščenje.

Fašistični tribunal podaljšan za pet let

Rim, 21. maja. č. Fašistični parlament je razpravljal po skrajšanem postopku o načrtu zakona, s katerim se podaljšuje za nadaljnih pet let poslovanje izrednega tribunala za zaščito države. Minister pravde Rocco je naglasil, da ne smatra potrebno, dodati kakoršnekoli besede, »ker mi fašisti dobro vemo, kolike vrednosti je ta zakon in nato ne potrebujemo nobene diskusije o njem«. Zakon je bil nato brez debate soglasno odobren.

Žitna konferenca

London, 21. maja. č. Sovjetsko-ruska delegacija je dala na včerajšnji seji žitne konference svoj poseben pristanek na to, da se razdele kontingenti izvoza pšenice za vsako posebno državo. To je tem znamenitneje, ker je Rusija do sedaj dosledno zavračala vsak poskus, da se razdele ti kontingenti.

Ostavka belgijske vlade

Bruselj, 21. maja. AA. Na današnji seji belgijske zbornice je ministrstvo nenadoma odstopilo.

Ministrski predsednik Jaspar je zbornici sporočil, da vlada sprejema katoliški predlog za znižanje kreditov za obmejne utrdbe od 220 milijonov frankov na 175 milijonov. Nato je poslanec Deveze v imenu liberalne stranke izjavil, da ne more sprejeti izpreminjevalnega predloga. Takoj nato je vstal novi poštni minister Bovesse, ki je dejal, da bo odstopil. Po njegovi izjavi je bila seja prekinjena. Vlada se je zbrala k seji in odstopila. Pred temi dogdki je zbornica z 90 glasovi proti 77 odklonila socijalistični predlog, naj se odložijo utrjevalna dela.

Angleška volilna reforma

London, 21. maja AA. Spodnja zbornica je snoči z večino 36 glasov sprejela k zakonskemu načrtu o volilni reformi dodatek, ki ureja pluralni volilni sistem v univerzitetnih volilnih okrožjih. Po novi določbi bodo univerzitetni volilci volili lahko v univerzitetnih volilnih okrajih ali pa v okrožju, kjer stanujejo.

Sklicanje indijske konference

London, 21. maja, AA. Vlada razpravlja o vprašanju skorajšnjega sklicanja odbora indijske konference. Tajnik za Indijo Wedgwood Benn je predlagal podkralju, naj se odbor sestane konec junija pod pogojem, da pristanejo na to indijski delegati in indijska vlada.

Poročajo, da bo odbor, kateremu je predsedoval zadnjič lord Sankey, zboroval približno šest tednov. Doslej ni bilo še nobenega uradnega predloga za sklicanje nadaljnje plenarne seje indijske konference. Menijo pa, da se bo sestala najbrže septembra. Pričakujejo, da bodo obvestili zbornico o vladnih namerah glede indijske konference pred binkoštnimi počitnicami.

Podržavljenje angleških železnic

London, 21. maja AA. Po poročilu listov bodo angleške železnice v bližnji prihodnjosti podržavljene. Odposlanstvo železničarjev se je te dni oglasilo pri predsedniku vlade Macdonaldu in zahtevajo, naj država prevzame železnice, ker bi mogla lažje obvladati težave in prilagoditi promet modernim potrebam. Macdonald je obljubil, da bo to vprašanje proučil.

Revolucija na Kubi

New York, 21. maja AA. Po poročilih s Kube je tamkaj izbruhnil revolucijski pokret. Neredi so se pojavili najprej v vzhodnih pokrajinah. Mnogo oseb je bilo ubitih in ranjenih. Poluradno priznavajo te nerede, pravijo pa, da so bili neznatni in da je vojaštvo z lahkoto vzpostavilo red.

AVSTRIJA ODKLANJA MEDNARODNO KONTROLO

Važni dogodki v Ženevi – Avstrijski zastopnik odklanja od Francije predlagani pomožni odbor – Razorožitvena konferenca

Ženeva, 21. maja. s. **Avstrijski podkancelar dr. Schober je imel danes opoldne važen razgovor s francoskim delegatom Poncetom in češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Razpravljali so o takozvani politični strani carinskega dogovora. Dr. Schober je obrazložil avstrijsko stališče.**

Poncet je stavil nove predloge o ustanovitvi organa, ki se bo bavil s finančnimi in gospodarskimi interesi Avstrije. Francoski delegat je prečital resolucijo, ki veli naj se z ozirom na finančni položaj in na potrebe Avstrije ustanovi komite, čigar naloga bo, proučiti finančni položaj Avstrije. Komite bi bil sestavljen iz zastopnikov onih držav, ki so v kontrolnem komiteju imele sedež in glas. Poncet je zagotavljal, da hoče Francija najboljše za Avstrijo in da hoče podpirati obnovo njenega gospodarstva.

Sekcijski načelnik dr. Schüller je v imenu Avstrije izjavil, da mu ni mogoče sprejeti dobrohotno mišljene ideje Francije. Ne sme priti zopet do kontrolnega komiteja, ker bi to škodovalo avstrijskemu kreditu v inozemstvu. **Obstojajo druga praktična sredstva, da se dosežejo potrebna jamstva za kreditno operacijo. Avstrija mora torej z zahvalo odkloniti pomoč Francije v taki obliki.**

Ženeva, 21. maja č. Angleški minister zunanjih poslov Henderson je sporočil o pričetku današnje seje sveta Društva narodov, da je prejel od ministrskega predsednika Macdonalda brzojavko, v kateri ga vlada Velike Britanije pooblašča, da prevzame predsedništvo splošne razorožitvene konference leta 1932. Takoj je vstal minister dr. Curtius in se kot predsednik sveta zahvalil angleškemu kabinetu za ta njegov korak, ker je Henderson gotovo najpripravnejša oseba za vodstvo te prevažne konference.

Dalje je bilo tekom seje objavljeno, da sta Anglija in Francija ratificirali tkzv. fakultativno klavzulo o obvezni arbitraži. Briand in Henderson sta naglasila, da je to eden najpomembnejših instrumentov miru. Potem je Henderson sporočil, da tudi angleški dominioni podpisujejo ta akt. Pridružil se je tudi indijski delegat z izjavo, da podpisuje ta pomemben akt tudi Indija.

Predsednik Curtius je v svojem govoru poudaril, da je omejena možnost oborožen ih sporov s tem korakom na minimum, ker znači, veliko pomirjenje za narode dejstvo, da se bodo odslej reševali spori na podlagi prave pravičnosti. Treba je jačati mir, ker je to najboljše sredstvo proti vojni.

Briandove konference

Ženeva, 21. maja AA. Litvinov je imel v četrtek popoldne dolg razgovor s francoskim zunanjim ministrom Briandom. Državnika sta razpravljala o vprašanjih, ki so v zvezi z evropsko gospodarsko krizo in o bližnjih gospodarskih pogajanjih med Francijo in Rusijo. Ob tej priliki bodo načeli tudi vprašanje ruskih dolgov v Franciji. Razgovor je zbudil v diplomatskih krogih veliko pozornost. Politični krogi menijo, da gre za izpremembo stališča francoskih oficielnih krogov do Moskve.

Ženeva, 21. maja. č. Briand ostane tukaj do sobote. Pred svojim odhodom se bo Briand sestal še s Curtiusom, Titulescom in Litvinovom, toda ta kombinacija ni verjetna, pač pa se bo Briand gotovo sestal z Litvinovom samim še enkrat.

Paris, 21. maja. č. Ni še popolnoma gotovo, da li bo Briand podal ostavko, ali ne. Nikdar še ni pisal francoski tisk s takim priznanjem o Briandu, kakor sedaj.

Burni napadi nemških desničarjev na Curtiusa

Berlin, 21. maja, d. Veliko pozornost je vzbudil uvodnik v »Deutsche Allgemeine Zeitung« o vprašanju nadaljnjega sodelovanja Nemčije v Društvu narodov. Po mnenju tega lista je Nemčija doživela pri ženevskih pogajanjih o nemško-avstrijski carinski uniji velik neuspeh in bi bilo zato najbolje, da izstopi iz Društva narodov. »Prišel je čas,« zaključuje list, »da je treba temeljito premisliti, ali ni Nemčija močnejša izven Društva narodov, kakor pa v njegovem okrilju. Nemški narod ne bo več prenašal bre, ki mu jih deli Društvo narodov«.

Tudi drugi desničarski listi pišejo v tem smislu in izredno ostro napadajo Curtiusa, od katerega zahtevajo, naj nemudoma demisionira. V zvezi s temi napadi je izjavil kancelar Brüning novinarjem, da sta on in vsa vlada docela solidarna s Curtiusom, da pa na demisijo ne misli nihče.

Ženeva, 21. maja. č. Nečuvena kampanja nemških nacijonalističnih listov in zlasti ona v »Deutsche allgemeine Zeitung« zoper Curtiusa, ki se mudi v inozemstvu, je povzročila v ženevskih diplomatskih krogih silno nerazpoloženje, zlasti še z ozirom na dejstvo, da je Curtius tudi predsednik sveta Društva narodov. Diplomati so zadovoljni s tem, da je nemški kancelar Brüning odločno poudaril solidarnost nemškega kabineta z dr. Curtiusom.

Praktični problemi evropskega sodelovanja

Zasedanje kongresa federativnega odbora za evropsko sodelovanje v Budimpešti

Budimpešta, 21. maja. AA. **Včeraj je bil otvorjen kongres federativnega odbora za evropsko sodelovanje. Zastopanih je 21 držav. Skupščini predseduje poslanec in bivši minister Borel.**

Ko so bile prečitane brzojavne pozdravke, ki so jih poslali Horthy, Doumergue in Briand, je bivši minister in poslanec Pekar pozdravil v imenu Madžarske kongres in naglasil potrebo borbe zoper brezposelnost, ki je glavni predmet razprav na kongresu. Za njim je baron Stereny v posebno izčrpnem ekspozeju orisal vprašanje brezposelnosti, naglašujoč pri tem popoln neuspeh Društva narodov, ki ne more praktično rešiti tega vprašanja. Govornik je izjavil, da bi se morali Francija in Nemčija v tem vprašanju sporazumeti in postaviti na čelo pokreta proti brezposelnosti, tako bi se to vprašanje takoj rešilo.

Nato je govoril nemški delegat Heile in angleški delegat Duchanan, ki sta naglašala, da je brezposelnost zavaren pojav, zaradi katerega trpi Evropa in tudi Amerika, kjer je 7 milijonov brezposelnih. Za njim je govoril poljski delegat Grabski, ki je slikal boj poljske države proti brezposelnosti. V imenu mednarodnega urada za delo je izpregovoril opazovalec Fusch, ki je prinesel s seboj pozdrave ravnatelja Alberta Thomasa, kateremu bo poročal o kongresu.

Danes sta bili na dnevnem redu dve resoluciji glede agrarne krize, odnosno glede brezposelnosti. Francoski poslanec Delaisi je označil kot vzrok agrarne krize hitri razvoj poljedelskega mehanizma in izredno bogati agrarni kredit. Kot primer je navedel ameriške Zedinjene države, kjer banke za agrarni kredit nudijo do 75 odstotkov vrednosti zemlje, posojila po 4 odstotke. Na ta način je bilo v zadnjih letih ponujenih 48 milijard frankov posojila, kar je imelo za posledico precejšnjo nadprodukcijo. Rešitev agrarne krize se more torej iskati v sodelovanju producentov, transportnih družb in zavodov za poljedelske kredite.

Hitler želi povratek Viljema

Sestanek nemških reakcijonarjev v Šleziji – Za uvedbo regentskega sveta

Berlin, 21. maja, d. V nemških levičarskih krogih je zbudila veliko pozornost vest, da se je vršila na nekem gradu konferenca nemških desničarjev o omogočenju povratka izgnane hohenzollernske dinastije. Sestanka se nje udeležil tudi bivši nemški prestolonaslednik Viljem s svojo ženo, številni zastopniki šlezijskega plemstva in veleposestnikov ter delegati Stahlhelma. Glavni referat je imel narodno socialistični poslanec Brückner, ki je govoril, kot je dejal, po izrecnem odobrenju voditelja Hitlerja.

V svojem govoru je Brückner obrazložil zgodovinski potek razvoja monarhistične Nemčije ter izjavil s povzdignjenim glasom, da dela narodno socialistična stranka sistematično za povratek pregnane dinastije. Stranka je namreč trdno uverjena, da Nemčija neizbežno potrebuje dinastijo, ki stoji nad strankami in parlamentom ter zastopa vsenarodne in vsedržavne interese. V zvezi s tem je vodstvo stranke že razpravljalo o načrtu uvedbe posebne vrste regentskega sveta, ki bi pripravil povratek dinastije. Vsekakor pa bi moral biti voditelj regentskega sveta kak zastopnik Hohenzollerncev. Pri tej priliki je Brückner pogledal na bivšega prestolonaslednika, kar je vzbudilo med navzočimi zaupniki veliko odobravanje. Dalje je Brückner napovedal, da se bo vršila začetek junija v Oelsu, kjer je nastanjen prestolonaslednik, velika revija narodno socialističnih jurišnih čet in oddelkov Stahlhelma Po tej reviji bo važna politinča konferenca, ki bo razpravljala o povratku monarhističnega režima v Nemčiji.

Volilna abstinenca madžarskih socialistov?

Budimpešta, 21. maja. č. **Tudi današnja seja madžarske zbornice je bila izredno burna. Socialni demokrat Peyer je govoril o javnem glasovanju na Madžarskem, poudarjajoč, da mora opozicija sploh še premisliti, ali se ne bi docela abstinirala od volitev. Socialnodemokratski poslanci so govorniku burno pritrjevali, dočim se je vladna večina bunila ter je predsednik ponovno odvzel besedo socialističnemu govorniku. Na popoldanski seji so izjavili zastopniki ostale opozicije, da ne bodo sodelovali v abstinenci pri volitvah. »Az Est« piše, da niti vodstvo socialnih demokratov ni enotno, glede nastopa v volitvah, dočim so ostali opozicijonalci odkrito zoper abstinenco.**

Požar bolgarske tobačne tovarne

Sofija, 21. maja. AA. **Listi poročajo iz Plovdiva, da je požar uničil veliko skladišče tobaka. Zgradbe so začele goreti na štirih krajih. 900 delavcev je ostalo brez dela. Požar je uničil vse zgradbe do temelja. Uničene so nadalje ogromne zaloge predelanega tobaka. Škodo cenijo na 80 milijonov levov. »Utro« trdi celo, da presega škoda 100 milijonov levov. Oblastva so uvedla strogo preiskavo. Smatrajo, da gre za požig. Trije delavci so neznano kam izginili. Smatrajo jih za požigalce.**

Nesreča čsl. letalca

Praga, 21. maja h. Danes dopoldne je v bližini Prostejova vojaško letalo treščilo na tla. Pilot je bil smrtno nevarno ranjen. Letalo je popolnoma uničeno.

Dopisni člani Slovanskega instituta v Pragi

Praga, 21. maja. h. **Slovanski institut v Pragi, ki se je razvil v akademijo za proučevanje slovanskih vprašanj, je včeraj izvolil celo vrsto dopisnih članov iz slovanskih držav. Iz Jugoslavije so imenovani za dopisne člane: guverner Narodne banke Ignjat Bajloni, dr. Vojislav Pesarović, dr. Adolf Cuvaj, dr. Velko Čingrija, minister Juraj Demetrović, predsednik Državne hipotekarne banke Vojin Gjuričić, ravnatelj Anton Krejči, publicist Josip Lakatoš, bivši finančni minister dr. Bogdan Marković, tajnik Trgovske zbornice v Ljubljani Ivan Mohorič, univerzitetni profesor dr. Albin Ogris, načelnik trgovinskega ministrstva dr. Milivoj Pilja, generalni ravnatelj dr. Ivan Slokar, bivši minister dr. Mehmed Spaho, načelnik v poljedelskem ministrstvu dr. Velja Stojković, veleindustrijec Peter Teslić prof. dr. Milan Todorović, dr. Milan Vrbanjič in generalni tajnik Trgovske zbornice v Ljubljani dr. Fran Windischer.**

Poljsko-jugoslovenska skupščina

Varšava, 21. maja AA. Včeraj je bila letna skupščina poljsko - jugoslovenskega društva. Seji sta prisostvovala tudi delegat poljskega zunanjega ministrstva in jugoslovenski ataše za tisk. Skupščina je z zadoščenjem sprejela poročilo o poljsko-jugoslovenskem kongresu. Izvoljen je bil nov odbor z Jelovinskim na čelu.

Madžarska ovira naš izvoz

Beograd, 21. maja. AA. Madžarska je te dni ustavila prevoz pošiljk iz Jugoslavije čez svoje ozemlje. Gre za 7 vagonov jajc in zaklane živine. Ker transport ni bil namenjen na Madžarsko, nego je bilo blago samo tranzitno, je jugoslovenski narodni odbor jugoslovensko - madžarske gospodarske zbornice mnenja, da se tej pošiljki mora dovoliti neoviran prevoz. Da prepreči take ovire, je zbornica ukrenila vse potrebno na pristojnih mestih, da se podobni primeri več ne pripete, ker bi tako ovirali promet in kalili dobre odnošaje med obema sosednima državama. Jugoslovenski narodni odbor jugoslovensko-madžarske zbornice upa, da bo njegova intervencija imela popoln uspeh.

Spopadi na Poljskem

Varšava, 21. maja. g. **Zaradi krvavih dogodkov v Zavorznu se je položaj v dombrovskem premogokopnem revirju zelo poostril. V večini rudnikov traja stavka dalje. Orožništvo je v pripravljenosti ter je aretiralo mnogo oseb. Strokovne organizacije javljajo, da bo proglašena generalna stavka po vseh poljskih rudokopih, ako se konflikt ne bo v petih dneh sporazumno rešil. V Dusnovicah je prišlo do spopadov med približno 2000 stavkujočimi in policijo. Več delavcev je bilo ranjenih, mnogo pa jih je aretiranih.**

Obsojeni nemški komunistični poslanec

Leipzig, 21. maja AA. Vrhovno sodišče je obsodilo komunističnega poslanca Remela zaradi veleizdaje na 2 leti in 9 mesecev trdnjavske ječe. Obsojenca ni bilo k razpravi.

Od strele ubit

Split, 21. maja n. Snoči je divjalo nad Splitom silno neurje. Pri Solinu je strela ubila delavca Ante Grubešića, ki je bil takoj mrtev.

Razširjenje Ljubljane

Važna seja ljubljanske občinske uprave — Nova tramvajska tarifa — Katere občine naj se priključijo Ljubljani

Ljubljana, 21. maja.

Kmalu po 5. uri je župan dr. Puc otvoril javno sejo ljubljanske občinske uprave in ugotovil sklepčnost. V toplih besedah se je spominjal nedavno preminulega bivšega občinskega svetnika Ivana Kregarja in velikega češkoslovaškega pisatelja, pesnika in politika Viktorja Dyka. Občinski svetniki, ki so stoje poslušali županove besede, so s »slava«-klici počastili spomin obeh pokojnikov.

Banovinske ceste v Ljubljani

Nadalje je poročal župan, da je banska uprava proglasila v pomeriju mesta Ljubljane naslednje ceste za banovinske ceste: Jegličeva cesta — Šmartinska cesta — z Vilharjevo cesto do stika z državno cesto (3224 m), Marijin trg — Stritarjeva ulica — Pred Škofijo — Poljanska cesta — Hradeckega vas (približno 2400 m) in Prešernova ulica — Sv. Petra cesta — Zaloška cesta (2133 m). Streliška ulica, Ulica za gradom in Ižanska cesta naj se vzdržujejo začasno kot banovinske ceste. Vzdrževanje banovinskih cest v mestnem pomeriju naj vodi še dalje mestna občina ljubljanska, za kar ji da na razpolago sreski cestni odbor Ljubljana primeren letni pavšal.

Slednjič je župan še poročal, da je glavna kontrola definitivno odobrila izdatek 6,058.921 Din za nabavo granitnih kock za tlakovanje cest, ki vodijo na novo carinarnico, in znesek 1,012.016 Din iz kaldrminskega fonda za zemeljska dela na istih cestah.

Finančne zadeve

Nato je načelnik finančnega odseka obč. svetnik Tavčar poročal o kreditu za vodovodne napeljave v stanovanjski koloniji na Galjevici ter predlogal, naj se iz tega naslova odobri kredit 18.792 Din, ki naj se pokrije iz proračunske rezerve za 1931. Predlog je bil sprejet.

Prošnja pripravljalnega odbora za zgradbo vzpenjače na Šmarno goro za garancijo petmilijonskega posojila je bila na predlog finančnega odseka soglasno odklonjena. Pritožbe g. Vilharja Franca in dr. Milana Dularja proti predpisu prirastkarine sta bili odklonjeni, na pritožbo g. Ivana Ogrina v enaki zadevi je bilo odpisanih 2086 Din od prvotno predpisane prirastkarine. Zavrnjena je bila tudi pritožba gospoda Ivana Freliha proti predpisu trošarine za 218 litrov vina lastnega pridelka. Kot neizterljiv je bil odpisan za interno knjigovodstvo dolg na najemnini F. T. v znesku 3270 Din.

Tramvajska tarifa

Upravni svet splošne maloželezniške družbe je izdelal novo tarifo za tramvaj in prosi za njeno odobritev. Poročal je o tem obč. svet. Tavčar. Osnova nove tarife je javnosti že znana, ker so v zadnjih dneh o nji obširno poročali vsi ljubljanski dnevniki. V glavnem gre za razdelitev tramvajskih prog na delne proge ali pasove, za odpravo mesečnih kart in za uvedbo blokov ter dijaških mesečnih kart in delavskih tedenskih kart. Poročevalec priporoča v imenu magistratnega gremija, naj se predlagana tarifa odobri provizorno do konca l. 1932 in potem na podlagi praktičnih izkušenj sklene definitivna tarifa.

V razpravi, ki se je razvila o tej zadevi, je najprej obč. svet. dr. Fettich kot predsednik maloželezniške družbe podal obširna pojasnila o tarifnem načrtu. Predložena tarifa je sad večmesečnega premišljanja in študija... Glavni vidik, s katerega se je kalkulirala tarifa, je bil ta, da je tramvaj prometno sredstvo malega človeka in da mora biti zaradi tega lahko pristopen vsem. Ker so deloma cene precej znižane, se bo s tem promet povečal. Sicer pa nobena tarifa ni večna Priporoča, naj se tarifa sprejme do konca leta 1932.

Nadaljnji govorniki, med drugimi obč. svet. Dachs, Čotar, Mihelčič in Uratnik so toplo zagovarjali, naj se vendar uvedejo mesečne karte, nakar je poročevalec dodal svojemu predlogu še resolucijo, naj maloželezniška družba tekom treh mesecev predloži občinskemu svetu načrt glede uvedbe mesečnih kart. Predlog poročevalca magistratnega gremija in resolucija sta bila potem soglasno sprejeta.

Ureditev cest in ulic

Podžupan prof. Jarc je v imenu gradbenega odseka poročal o cestnem gradbenem programu, za katerega izvedbo je občinski svet na svoji zadnji seji odobril posojilo 10 milijonov. Gradbeni odsek je izdelal načrt, po katerem bi se napravilo 40 km novih robnikov in 20.000 kvadratnih metrov asfaltnih hodnikov. Ker je določeno, da se ta program izvede v dobi treh let, bo mogoče pri dobavi potrebnega materijala doseči cene, ki bodo znatno nižje od sedanjih. Referat predlaga v imenu gradbenega odseka: 1. župan se pooblasti za najetje posojila v tranšah kakor se bo pokazala potreba; 2. gradbeni program se razdeli na tri leta; 3. dobavo robnikov in napravo asfaltnih trotoarjev razpiše in odda magistratni gremij sporazumno z gradbenim odsekom; 4. pred ureditvijo robnikov in trotoarjev naj se spravijo v red vse podtalne napeljave; 5. upoštevajo naj se predlogi, ki so jih v teku zadnjih treh let vložili občinski svetniki glede ureditve cest.

Obč. svet. inž. Zupančič je poudarjal potrebo, da se posveča večja pozornost tudi makadamskim cestam. Ljubljana ima toliko cest, da je malo upanja, da bi se v doglednem času vse tlakovale. Zato je potrebno, da se primerno vzdržujejo tudi makadamske ceste in se v to svrho izvrši reorganizacija vzdrževanja ljubljanskih cest. Za posamezne ceste naj se nastavijo cestarji.

Obč. svet. Dachs je izrazil željo, naj bi se rok odplačil prispevka za trotoarje hišnim posestnikom podaljšal preko petih let.

Obč. svet. Mihelčič se je izrekel za predlog podžupana Jarca.

Obč. svet. dr Bohinjec je opozarjal, da pri cestni gradbeni akciji ne smemo pozabiti tudi na potrebe ljubljanskega prebivalstva v socijalnem in zdravstvenem oziru. V Ljubljani je skrajno potreben n. pr. dečji dom. Nimamo infekcijske bolnice in izolirnice za tuberkulozne in nimamo nikakih primernih otroških igrišč. Zato predlaga, naj socialno-politični urad in mestni fizikat izdelata tozadevni program v okviru zneska 5 milijonov dinarjev.

Občinski svetnik dr. Rupnik je predlagal, naj mestna plinarna to ali ono cesto katranizira, da se tako preizkusi, ali se da na ta način zatirati prah. Izrekel se je dalje proti razliki med posestniki starih in novih hiš v plačevanju prispevkov za trotoarje, ker so mnogi posestniki starih hiš povišali stanovanjske najemnine nad zlato pariteto, dočim so slična stanovanja v novih hišah, ki so jih gradili ubožnejši sloji pogosto samo na kredit, v mnogih slučajih cenejša. Pri odplačevanju stroškov za trotoarje naj bi se to upoštevalo.

Obč. svet. Likozar je poudarjal, da je najslabše poskrbljeno za hodnike ob državnih cestah. Ker je v tem pogledu mestna občina napravila v nekaterih primerih izjeme, naj bi sprejela v gradbeni program tudi napravo hodnika na Dolenjski cesti.

Podžupan prof. Jarc se strinja s predlogom občinskega svetnika inž. Zupančiča o rajoniranju vzdrževanja cest in pristaja tudi na predlog obč. svet. Dachsa, da se odstavek o petletnem roku za odplačevanje stroškov za hodnike črta. Vprašanje katraniziranja cest bo treba proučiti. Glede naprave hodnikov na državnih cestah se je treba sporazumeti z erarno upravo.

Pri glasovanju so bili sprejeti predlogi odseka soglasno, enako tudi vse predlagane resolucije.

Priključitev okoliških občin

Za personalno pravni odsek je poročal obč. svet. dr. Bohinjec o vprašanju priključitve okoliških občin mestu Ljubljani. Vprašanje inkorporacije manjših občin k večjim je sprožilo notranje ministrstvo jeseni lanskega leta, nakar je banska uprava zahtevala od prizadetih občin tozadevne izjave. Ljubljanski občinski svet je o tej stvari prvič razpravljal letos meseca februarja, vendar pa na tedanji seji ni prišel do pozitivnega zaključka. O stvari so razpravljale med tem že tudi okoliške občine, ki so se izrekle proti priključitvi, pač pa so se posamezniki ali posamezni kraji v posebnih vlogah na bansko upravo izrekli za inkorporacijo. Vprašanje priključitve sedaj dozoreva in se je treba odločiti. Na eni in drugi strani bo stvar zadela na nesimpatične odmeve, ker marsikdo ne bo razumel potrebe ustvarjanja večjih občin. Priključitev bi bila brez dvoma boli v korist okoliškim občinam nego Ljubljani zlasti v pogledu socialne politike bo mestna občina slabše odrezala, ker je ljubljanska socialna politika mnogo bolj aktivna, kakor pa v sosednih občinah. Osebne koristi bodo imeli tudi državni uslužbenci, stanujoči v okoliških občinah ker bodo prišli z inkorporacijo v višji draginjski razred. Personalno pravni odsek predlaga inkorporacijo sosednih občin delno ali v celoti, v kolikor obstoja koristnost; poleg te ožje inkorporacije pa naj bi se ustvarila širša delovna skupnost z neinkorporiranimi kraji okolice v svrho obravnavanja skupnih gospodarskih in socialnih vprašanj.

Ob. svet. Tavčar je poudarjal, da se sicer okoliške občine izrekajo proti inkorporaciji, toda prej ali slej bo moralo priti pod mestno upravo vse, kar organično spada pod ljubljansko mesto, predvsem pa kraji, ki so gospodarsko navezani nanj. Ne gre pa, da bi se z ljubljansko občino zvezali kraji iz ljubljanske okolice, ki z mestom še ne čutijo, ki ne žive v mestnih gospodarskih razmerah in zato tudi ne morejo prenašati bremen ljubljanskega meščana. Z odsekovim predlogom se strinja s pridržkom, naj se ljubljanski občinski svet ne zadovolji samo s splošnimi navedbami, katere občine naj se inkorporirajo, temveč naj občinski svet že sam izdela točen predlog, kje naj bi tekla nova meja bodoče Ljubljane. Ta meja naj bi se ne določila samo na zemljevidu, temveč na licu mesta. Tozadevni predlog naj se predloži občinskemu svetu v odobritev najkasneje v dveh mesecih.

Obč. Svet. Frelih je poudarjal potrebo, da se pridružijo Ljubljani kraji, ki imajo v resnici mestni značaj. Pozdravlja predlog personalno-pravnega odseka in prosi, naj se sporoči banski upravi želja po izvršitvi inkorporacije v najkrajšem času. Pri tem je opozarjal na razne dobrote, ki jih bodo dobili inkorporirani kraji, kakor n. pr. 20 letno davčno prostost za nove hiše, uvrstitev državnih nameščencev v prvi plačilni razred itd.

Podžupan prof. Jarc je poudarjal, da se z inkorporacijo sankcionira samo sedanje stanje naseljevanja; prebivalstvo v okoliških občinah je v zadnjih letih sorazmerno mnogo bolj narastlo, kakor v Ljubljani. Na tisoče ljudi stanuje izven mesta, prihajalo pa vsak dan v mesto za kruhom in se jih mora torej smatrati za Ljubljančane.

Obč. svet. dr. Fettich je naglašal, da se ne sme pozabiti na dejstvo, da se prevzemajo z inkorporacijo silna bremena glede kanalizacije, električnih vodov in cest, ker je čisto jasno, da dotok doklad iz inkorporiranih krajev ne bo v razmerju z bremeni, ki jih bo občina prevzela nase. Zato je čudno, da se izrekajo okoliške občine proti priključitvi. Nikakor pa bi ne bilo na mestu, če bi se čisto agrarne vasi silile, da se urbanizirajo. Prav je, ako se združijo z mestno občino Rožna dolina, Vič del Zgornje Šiške in Most, preveč pa bi bilo, če bi se pridružili n. pr. tudi občini Ježica in Št. Vid.

Obč. svet. dr. Šubic je opozoril, da v personalno - pravnem odseku ni bilo govora o inkorporaciji Št. Vida in Ježice. Govorilo se je samo, naj bi se inkorporiral del Viča, meja naj bi tekla po Večni poti dalje, preko Kosez do nove tramvajske remize na Celovški cesti ter se izvedla korektura pri Brinju. O občinah Ježici in Št. Vidu je bilo izraženo mnenje, naj se pritegnejo k sodelovanju, v kolikor gre za enotni gradbeni in regulacijski načrt.

Obč. svet. Uratnik je poudarjal, da tvori vsa okolica z Ljubljano že enotno gospodarsko ozemlje, kar dokazuje n. pr. gradba tramvaja na Vič in v Št. Vid. Zato se izreka za predlog poročevalca.

Referent obč. svet. dr. Bohinjec je nato podal pojasnila o razpravi v personalno-pravnem odseku ter je poudarjal, da predlog, ki ga je izdelal, ni konkreten prav zaradi tega, da pušča odprto možnost na licu mesta določiti mejo bodoče Ljubljane. V odseku je prevladalo mnenje, naj bi bili izvzeti deli okolice s čisto agrarnim značajem, brez dvoma pa se bodo morale inkorporirati vasi, ki leže kje v sredi, čeprav so v njih sami kmetje.

Končno je bil sprejet naslednji predlog personalno - pravnega odseka soglasno:

Ljubljanska občinska uprava prizna potrebo in koristnost lastne občine, kakor potrebo in koristnost sosednih občin, da se mestni občini ljubljanski inkorporirajo posamezni deli ali celota sledečih občin: Moste, Rudnik, Vič, Zg. Šiška, Št. Vid in Ježica, v kolikor imajo mestni značaj ali leže v ozemlju, ki ima mestni značaj, v eno enotno politično občino. Točna meja naj se določi na licu mesta ob udeležbi prizadetih občin, da se varujejo interesi posameznikov in občin.

Poleg te ožje inkorporacije je občinska uprava mnenja, da bi bilo v gospodarsko in socijalno korist širše ljubljanske okolice, ako bi se oddaljeneje ležeče občine z razširjeno ljubljansko občino združile v neko interesno delovno skupnost v svrho obravnavanja skupnih gospodarskih in socijalnih vprašanj. Take delovne skupnosti je treba urediti z zakonom.

Pred glasovanjem je župan dr. Puc pojasnil, da je prvi del predloga po sedanjih zakonih izvedljiv, dočim bi se izvedba drugega dela mogla izvršiti šele s posebnim zakonom.

Občinski svet je nato rešil večje število prošenj za sprejem, odnosno za zagotovilo sprejema v ljubljansko domovinsko zvezo.

Na dnevnem redu je bilo še poročilo policijsko - zdravstvenega odseka o osnutku novega cestno - policijskega reda. Župan dr. Puc je sporočil, da je bilo k temu osnutku prijavljenih veliko število spremenjevalnih predlogov in da so nastali pri raznih gg. občinskih svetnikih razni pomisleki k posameznim določitvam. Zato je mnenja, naj se razprava in sklepanje o tem osnutku odstavi z dnevnega reda in naj občinski svet prenese svojo kompetenco na policijsko - zdravstveni, obrtni in gradbeni odsek, ki so s tem pooblaščeni, da končnoveljavno sklepajo o cestno - policijskem redu. Županov predlog je bil soglasno sprejet.

Zaradi smrti občinskega svetnika Ivana Kregarja je bilo treba spopolniti več odsekov. Tako je bil v gradbeni odsek izvoljen občinski svetnik Avgust Jenko, v upravni odbor mestne elektrarne in plinarne obč. svetnik Ludvik in v onega maloželezniške družbe obč. svet. dr. Klepec.

Par samostojnih predlogov je župan odkazal kompetentnim odsekom. H koncu je še obč. svet. Urbas interpeliral župana zaradi nezakonite gradnje garaže ge. Jurmanove na Dunajski cesti. Župan je odgovoril, da je, čim je izvedel o tej nezakoniti zgradbi, dal takoj ustaviti delo in uvedel kazensko postopanje.

Malo pred 8. uro je župan zaključil javno sejo in odredil tajno sejo.

Dva bloka v Bolgariji

Sofija, 18. maja.

Kakor znano, se bodo volitve v Sobranje vršile v nedeljo 21. julija. Vršile se bodo v znamenju najostrejše borbe med dvema velikima blokoma, vladnim in opozicijskim. Vladnemu bloku pripadajo stranke »Demokratičeskega Sgovora« in »smilovsko« krilo nacijonalnih liberalcev, bloku uedinjene opozicije pa demokrati pod Malinovom, nacionalni liberali »kjorčevci« (Petrov), radikali (Kostjurkov), obrtniška stranka in zemljedelci.

Ljapčevu se je vendarle posrečilo, da je odcepil od že precej trdno zvarjenega opozicijskega bloka ministrskih sedežev in 40 poslanskih mandatov željne »smilovce«, ki so z njema svojima glavnima predstavnikoma, Bogdanom Smilovom in Hristom Statevom vstopili v »koalicijsko« volilno vlado. Ljapčev je mogel obljubiti »smilovcem« toliko poslanskih mandatov, ker pač računa z gotovostjo na volilno zmago vladne koalicije. Pri volitvah dobi namreč lista, ki ima relativno večino glasov, sama dve tretjini vseh mandatov, dočim ostane vsem ostalim listam samo ena tretjina. Seveda pa ta novi volilni red prav lahko postane usoden tudi za vladno koalicijo, če se postavi proti njej druga močna koalicija. In ravno ta okoliščina je največ pripomogla, da se je končno tudi opozicija zedinila k skupnemu nastopu.

Pogajanja za stvoritev enotnega opozicijskega bloka so se pričela že takoj po obnovi vlade »Demokratičeskega Sgovora«, a zaključka pa so dovedla še le sedaj.

Včeraj so se ves dan vršila posvetovanja predstavnikov v uvodu omenjenih opozicijskih strank. V holdanskem odboru je poseben odbor sestavil načrt programa opozicijskega bloka, ki je bil nato načelno sprejet v popoldanski seji, nakar je bilo izdano naslednje sporočilo:

»Predstavniki demokratov, zemljedelcev, nacijonalnih liberalov, radikalov in obrtnikov so popoldne nadaljevali pogajanja o stvoritvi narodnega bloka. Odbor, ki mu je bila nadeta naloga, da izdela predvolilno program- to platformo, je predložil svoj načrt, ki se na prihodnji plenarni seji sprejme v definitivni obliki. Pristopilo se je nato k proučevanju vprašanja kandidatskih list.«

Opozicijski blok bo šel v volitve pod imenom »narodnega bloka« in ima precej možnosti, da dobi relativno večino glasov in s tem dvetretjinsko večino v Sobranju. V bloku ne sodelujejo socijalni demokratje, ki nastopijo pri volitvah samostojno, in pa seveda tudi ne komunisti. V zadnjem hipu se je pojavila še nova stranka, za katero se je mislilo doslej, da bo brezpogojno podpirala vladni blok, pa je sedaj sklenila, da samostojno nastopi pri volitvah. Fašizem pod imenom »Rodne zaštite« je namreč včeraj predložil sodišču v svrho registracije barve svoje liste, toda ne kot »Rodna zaštita«, temveč kot »Nacijonalna zadruga za politični preporod«. Kakor ironija usode se sliši, da so si fašisti izbrali črno žolto barvo...

Otrok in samokres

Rakek, 21. maja.

V torek zvečer so odpeljali v ljubljansko bolnico 9letnega sinčka železničarja Urbasa z Rakeka, ki se je po nesreči obstrelil s samokresom. Nesreča se je zgodila v stanovanju trgovca g. Cascia, ki je pustil za trenutek nabit samokres v svoji pisarni kamor so pridrveli otroci in seveda takoj vzeli nevarno orožje v roke. Samokres se je sprožil, zadel Urbasovega Tončka v trebuh in mu preluknjal črevesje. Krogla je ostala v telesu in je rana smrtno nevarna. Navzlic hitri pomoči in baje uspeli operaciji je stanje dečka še vedno kritično.

Za binkoštno številko „Jutra“

sprejemamo trgovske oglase samo še danes in jutri do 12. ure. Jutri popoldne lahko sprejmemo samo še nujne primere, in to le do 17. ure.

Binkoštno »Jutro« bo zbralo okrog sebe še veliko večjo množico čitateljev kakor običajno ter je v interesu vsakega modernega trgovca in podjetnika, da izkoristi to najugodnejšo priliko za svojo reklamo, ki bo gotovo uspešna ter bo zaradi tega posredno in neposredno doprinašala svoj delež za omiljenje splošne gospodarske krize.

TELEFON ŠT. 3492. ***Oglasni oddelek „Jutra“***

Nadaljevanje zasliševanja prič v zagrebškem procesu

Umor detektiva Trenskega — Nasprotujoče si izpovedi prič — Razprava bo trajala še nekaj dni

Zagreb, 21. maja n. Pri današnjem nadaljevanju procesa zoper Hranilovića in tovariše so bile zaslišane še nekatere priče. Šlo je v glavnem za dokazovanje o umoru detektiva Trenskega. Priče so izpovedale sila kontradiktorno, pač pa se je večina strinjala v tem, da oni moški, ki je tekel preko dvorišča po uboju Trenskega, ni bil Hranilović, ker je bil mnogo večji in močnejši. Ivan Jirasek, privatni uradnik, ki je slišal kritično streljanje, je potrdil, da luknja na telovniku umorjenca ni bila ožgana in da potemtakem najbrž ni bil Trenski ustreljen iz neposredne bližine. Sledilo je zaslišanje Nikolaja Frijana, sina trgovca, pri katerem so bili Hranilović, Pospišil, Babić in Soldin pred streljanjem. Vendar pravi priča, da ne ve, kaj so se med seboj dogovarjali. Priča Dragotin Bah izpoveduje, da se mu je zdelo, da streljata dva civilista drug na drugega. Priča Berta Rehničar, sestra Horvatekova, je izpovedala, da je prišel ob 8. zjutraj po umoru Trenskega v njeno stanovanje neki mladenič in dejal, da ga pošilja njen brat Horvatek, naj ga tu počaka. Priča je došlecu rekla, da Horvatek ne stanuje tu, temveč samo ona z materjo. Vkljub temu pa neznanec ni hotel oditi in je ostal v stanovanju, dasiravno je odšla ona na trg. Ko se je vrnila ob tri četrt na 10. domov, ga je še vedno našla tamkaj, čitajočega novine. Kmalu za tem je prihitela policija ter neznanca aretirala. Pri preiskavi je priča videla, da so mu stražniki odvzeli samokres. Ko so moškega že odvedli iz hiše, je mati opazila, da je pustil moški v stanovanju suknjo ter jo je takoj izročila stražnikom. Pri preiskavi suknje pa so varnostni organi našli v njej še tri druge samokrese. Poslednji je bil zaslišan policijski agent Ivo Dotlić, ki je imel kritično noč službo. Jutri se bo razprava nadaljevala in bo trajala še par dni.

Teden zdravja in čistoče v Beogradu

Beograd, 21. maja. p. Danes je bil v Beogradu otvorjen teden narodnega zdravja. Ves teden se bodo vršila predavanja o higijeni in čuvanju zdravja. Obenem je društvo za narodno zdravje uvedlo tako zvani teden čistoče in razvilo živahno propagando za čiščenje stanovanj, dvorišč in drugih prostorov. Otvoritev je bila združena z akademijo, ki se je vršila v svečani dvorani univerze. Prisostvovali so ji tudi zastopnik kralja, več ministrov in drugih odličnikov. Najodličnejši beograjski zdravniki so imeli primerna predavanja, govoril pa je tudi zastopnik beograjske občine podžupan dr. Stojadinović.

Tudi Madžari posnemajo fašistične metode

Budimpešta, 21. maja. p. Madžarske oblasti so začele zadnje dni preganjati Jugoslovene, ki so ostali tudi po končani razmejitvi v pečujskem okrožju. Tako je bil pred par dnevi aretiran pravoslavni duhovnik v Mohaču Nikola Gligorijević. Brez vsakega pojasnila so ga med neko sodno razpravo aretirali in zaprli. Včeraj so prispeli v Mohač agenti političnega oddelka notranjega ministrstva in izvršili hišno preiskavo pri trgovcih Milanu Nečuliću in Nikoli Matiću. Preiskava je ostala brez vsakega uspeha, nakar so oba pozvali na policijo, kjer so jima sporočili, da sta aretirana. Kljub ponovnim zahtevam pa jima niso hoteli pojasniti, zakaj. Oba uživata v Mohaču in okolici velik ugled, zaradi česar je izzvala njuna aretacija veliko senzacijo.

Poset grške vojne mornarice v jugoslovenskih vodah

Atene, 21. maja č. Čim bodo zaključeni letošnji pomorski manevri grške vojne mornarice, prispe grško vojno brodovje na obisk v jugoslovenske vode. Grška mornarica bo posetila nekatere naše dalmatinske luke.

Stvarna kritika ni kazniva

Dubrovnik, 21. maja. č. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je vršila danes zanimiva kazenska razprava zoper urednika dubrovniške »Tribune«, novinarja Jašo Milosavljevića. Urednika je tožil inženjer Blagojević, lastnik gradbenega podjetja, češ da je bila Milosavljevićeva kritika o gradnji hotela »Belvedere« v Dubrovniku žaljiva. V razpravi, ki jo je vodil predsednik dubrovniškega okrožnega sodišča, je bil obtoženi urednik oproščen z utemeljitvijo, da ni zagrešil ne klevete, ne žalitve, ker je kritiziral novo stavbo s stališča javnih interesov.

Jagnje z dvema glavama in tremi pari nog

Beograd, 21. maja p. V neki beograjski restavraciji so danes razstavili jagnje, ki je prišlo na svet nekje v Južni Srbiji. Jagnje ima dve glavi in šest nog. Natančnejša preiskava je ugotovila, da ima žival, ki je drugače popolnoma zdrava, dva želodca, a samo eno sekrecijsko odprtino in eno spolovilo. Hrano jemlje z obema glavama, giblje pa se na štirih nogah, dočim je tretji par nog priraščen sredi trebuha.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Znatna spremenljiva oblačnost, nekaj hladneje, še vedno nestalno vreme, prehodne deževje. — Situacija včerajšnjega dne: Center barometerske depresije se je pomaknil že preko naših krajev. Kakor večji del južne Evrope, ima vendar tudi naša država še ožje področje depresije ter prevladuje zaradi tega nestalno vreme. Temperature so v splošnem zmerno padle. Pritisk se je dvignil za 0.1 do 3.5 mm, največ na severu države, najmanj v centru. Temperature so se dvignile samo v Liki in v gornjem Primorju za 1—2 stopinji, dočim so ostale v zapadni Hrvatski in drugod nespremenjene

Dunajska vremenska napoved za petek: Vreme se bo počasi izboljšalo, najprej še padavine, hladno.

✝

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, svak, stric itd., gospod

dr. Mihael Podlesnik

višji sreski sanitetni referent v Mariboru

danes ob 10. dopoldne po kratkem trpljenju za večno zatisnil svoje blage oči. Zemski ostanki pokojnika bodo prepeljani v soboto k Sv. Lovrencu na Pohorju.

Maša zadušnica se bo darovala v torek ob 9. dopoldne v stolni cerkvi.

Maribor, dne 21. maja 1931.

Silvestra Podlesnik, soproga; **Vladimir** in **Branko**, sinova, ter ostali **sorodniki**.

Naši kraji in ljudje

Tragična smrt novomeškega sodnika

Pri napadu srčne slabosti je omagal in v Krki utonil okrajni sodnik Alojzij Hočevar

Novo mesto, 21. maja.

Okrajni sodnik g. Alojzij *Hočevar* se je danes zjutraj kakor običajno podal okrog 9. v svojo pisarno na sodišče. Ko je reševal neki sodni akt, je bilo opaziti, da ga prevzema stara bolezen, srčna hiba. Da si nekoliko odpomore od slabosti, se je podal na sveži zrak iskat okrepčila. Odpravil se je proti železniški sekciji, od tam je krenil z glavne ceste po navpičnih stopnicah na sprehod ob Krki, koder ga je vsak dan vodila običajna pot. Na šetnji pa ga je menda prevzela nova slabost. Vzel je robec in se sklonil h Krki, v katero je začel robec namakati in si močiti sence.

Nesrečna usoda pa je hotela, da je gospod Hočevar omagal in se zgrudil v Krko, ki je nesla truplo kakih 400 korakov vzdolž reke. Plavajoče truplo je opazil nadzornik mestnih delavcev g. Lubi. S svojimi delavci je takoj pohitel v čolnu do trupla, katero so prepeljali do čolnarne odvetnika dr. Ivanetiča na Loki in ga tam spravili na suho. Nemudoma pozvani primarij g. dr. Gostiša je prihitel v čolnarno, takisto so bili takoj na mestu tudi orožniki in z vso vnemo in požrtvovalnostjo so se pričeli poskusi za obuditev g. Hočevarja k življenju. Ko je g. primarij začutil, da je začelo ob umetnem dihanju srce zopet delovati, so g. Hočevarja položili v avto in ga jadrno prepeljali na dom, kjer so se poskusi obuditve ponovili. Žal, da je bil ves trud zaman. Ob 11. se je po mestu bliskovito raznesla vest, da je vsesplošno priljubljeni in posebno med svojimi stanovskimi tovariši nad vse uvaževani g. okrajni sodnik Hočevar preminil.

Pokojnik je bil po rodu iz Logatca, star 48 let. V Novem mestu je služboval okrog 15 let, kjer si je tudi osnoval lepo družinsko gnezdece ter zapušča bridko prizadeti vdovi tri otroke. Za njim žaluje vse mesto. Pogreb se bo vršil v soboto. Blagemu pokojniku, ki je bil ves čas tudi zvest prijatelj »Jutra«, naj bo ohranjen častен spomin!

Dr. Mihael Podlesnik †

Maribor, 21. maja.

Dopoldne je preminil v Mariboru nenadne smrti sreski sanitetni referent in bivši ravnatelj splošne bolnice g. dr. Mihael Podlesnik. V taku jutra je kot okrožni zdravnik še cepil otroke, ko se je pa okrog pol 11. vrnil z dela, mu je nenadoma postalo slabo in je bil v nekaj trenutkih mrtev. Zadela ga je kap.

Pokojnik je bil 63 let star in po rodu iz Ribnice na Pohorju, kjer je njegov brat ugleden posestnik. Gr. Podlesnik je bil zelo koncilijanten mož in socijalno čuteč zdravnik, zato je užival splošen ugled. Njegovo truplo prepeljejo v soboto k Sv. Lovrencu na Pohorju. Bodi značajnemu jugoslovenskemu narodnjaku ohranjen častен spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje.

Spielmann porazil Pirca

Rogaška Slatina, 21. maja.

Danes se je odigrala šesta partija dvoboja med Spielmannom in Pircem, v kateri je Pirc doživel svoj prvi poraz. Spielmann je kot črni igral holandsko otvoritev. Igra je valovala nekaj časa tako, da je bila pozicija obeh mojstrov skoro popolnoma izenačena, pozneje pa je nastala zelo divja igra.

Pirc je imel že remis v rokah, v časovni stiski pa je napravil težko napako, ki ga je veljala takojšnji mat. Partija je končala v 30 potezah, stanje točk je 3:3. Jutri v petek je prost dan, v soboto se bo pa odigrala sedma partija. Za borbo obeh mojstrov se je začelo v Rogaški Slatini zanimanje stopnjevati in odslej prisostvuje partijam vsak dan več gledalcev.

Državnim upokojencem

Ljubljana, 21. maja.

Dravska finančna direkcija, odsek za računovodstvo, objavlja: Zakon o uradnikih z dne 31. marca 1931, paragraf 272, prvi odstavek, določa, da so dolžni državni uslužbenci, ki jih je zatekel ta zakon kot upokojence s pokojninskimi prejemki po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923, plačevati do dne, ko stopi ta zakon v veljavo (torej od 1. aprila 1931.) v uradniški pokojninski sklad.

Osnova za vplačevanje so oni prejemki, *ki so bili osnova za odmero osebne pokojnine*, a kot čas vplačevanja se jim šteje ves oni čas do dne upokojitve, ki se jim je bil priznal z izvršno rešitvijo za osebno pokojnino. Za čas od upokojitve do dne, ko stopi ta zakon v veljavo, smejo taki državni uslužbenci naknadno vplačati prispevke v uradniški pokojninski sklad in v tem primeru se jim ta čas šteje za odmero rodbinske pokojnine.

Osnova za odmero pokojnine pa je bila *osnovna in položajna plača in stanarina*, torej znaša prispevek v pokojninski sklad 5 odst. od teh aktivnih prejemkov, ne pa 5 odst. od priznane pokojnine.

Po paragrafu 144 se pobirajo prispevki za pokojninski sklad po službeni dolžnosti ob izplačevanju prejemkov in jih morajo računodajniki poslati v dvajsetih dneh potem, ko so se prejemki izplačali. Državni hipotekarni banki, drugače pa plačati od njih po preteku roka 6 odst. obresti v korist sklada.

Zaradi tega se bodo vsem tem upokojencem odtegnili prispevki za pokojninski sklad za mesec april, maj in junij 1931 naenkrat od pokojninskih prejemkov za junij 1931, v bodoče se bodo pa odtegovali redno mesečno. Za naknadna vplačila prispevkov v uradniški pokojninski sklad *za čas od upokojitve do dne, ko stopi ta zakon v veljavo*, bo pa predpisal natančnejše odredbe minister za finance s posebno uredbo, o kateri bodo upokojenci obveščeni pravočasno.

Samo še danes ob 4. uri
(večerne predstave odpadejo vsled koncerta
Lien Deyers
v govorečem filmu »Ufe«
Ljubezen preko groba
ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124.

Kolonije FS v letu 1931

V telošnjih počitnicah bodo otvorjene naslednje kolonije Ferijalnega saveza:

1. *Sv. Stevan*, v primorju Zetske banovine, z lepimi sipinami in oljkinimi gaji, 10 km od Budve. Vsak dan avtobusna zveza z Barom in Kotorom. Lepe izletne točke. Srednješolsko letovišče za 80 oseb.

2. *Djenović* v kotorskem zalivu; med najlepšimi kraji našega Jadrana, odlična sipina, zelo ugodne zveze. Za 40 srednješolcev.

3. *Hvar* na otoku Hvaru je znano morsko kopališče s krasnimi parki in čarobnim podnebjem. Kolonija bo za 80 srednješolcev. To letovišče je rezervirano za člane Saveza trezvene mladeži (Beograd, Skopljanska 6-I.).

4. *Jelsa* na otoku Hvaru je prijetno mesto z lepimi gozdovi v okolici. V koloniji bo 80 srednješolskih mest.

5. *Bol* na otoku Braču ima ogromne sipine, zelo prijeten kraj. Tu je srednješolsko letovanje za 100 oseb.

6. *Orebić* na Pelješču je ljubko mestece z gozdnato okolico in krasnimi sipinami. Prostora bo za 60 srednješolcev.

7. *Kaštel Novi* na obali blizu Splita je krasno mestece s slikovitimi gozdnatimi predeli n ugodnimi zvezami. Letovalo bo 100 visokošolcev.

8. *Novi Vinodol* na obali pod Velebitom s čarobno, gozdnato okolico in divnimi sipinami. Tudi tu bo 10 visokošolcev.

9. *Krk* na otoku Krku je mesto na najlepši točki severnega Jadrana z gozdnato okolico in mogočno sipino. V srednješolski koloniji bo prostora za 60 seb.

10. *Škofja Loka* se priporoča zlasti onim, ki si žele okrepiti zdravje v svežem planinskem zraku. Mesta bo za 40 srednješolcev.

Izberite!

Mariborske konjske dirke

Maribor, 21. maja.

Na binkoštno nedeljo in v ponedeljek vsakokrat ob 15. bodo na Teznu velike pomladanske konjske dirke. Do sedaj je prijavilo nad 25 lastnikov preko 40 konj. Od prijavnikov jih je tudi nekaj iz inozemstva. Skupne nagrade znašajo 50.000 dinarjev.

Posebno zanimanje je za jugoslovensko vožnjo derby, ki pride na vrsto že v nedeljo in v kateri imajo pravico voziti le najboljši 4-letni dirkalni konji iz Jugoslavije, ki so bili kot taki že takoj po rojstvu prijavljeni za to vožnjo. Posebno dosti je prijav iz ljutomerskega okraja in je za konje kmečke reje vsak dan določena posebna vožnja. Tako je gotov del nagrad zagotovljen lastnikom konj kmečke reje, odnosno kmetovalcem, ki nekaj časa pred temi dirkami odvzamejo svoje konje od pluga in drugih kmečkih del in jih pripravljajo za dirke. Vsak dan bo tudi po ena jahalna in skakalna tekma.

Te dirke so velikega pomena za konjerejstvo v naši državi in zaslužijo zato obilnega obiska in podpore. Pa tudi sicer je preskrbljeno za dobro pijačo in prigrizke. Svirala bo priznana godba iz Maribora. Vstopnina je zmerna in nudi ta prireditev najlepšo priliko za izlet in zabavo birmancev. Od 14. dalje vozi z Glavnega trga na Tezno mestni avtobus.

Ubil jo je, ker ne more brez nje živeti

Beograd, 21. maja.

Delavec Boran Mikić in Mara Čubrak sta se spoznala že pred 5 leti in oba sta imela pred duhovniškim sodiščem prošnje za ločitev zakona: Mara od svojega moža, Boran pa od svoje žene. Duhovniško sodišče ima mnogo dela ter sta Boran in Mara sklenila začeti skupno življenje še prej, preden bodo rešene njune zadeve. Pri tem je tudi ostalo, in kakor Boran pravi, sta bila zelo srečna, ker je bil on vedno dober nasproti svoji življenski družici. Njej pa gotovo ni bilo nekaj prav, ker ga je nedavno zapustila in odšla k svojim sorodnikom pri Beogradu.

Boran jo je vsepovsod iskal in je slednjič tudi doznal za njen naslov. Najprej ji je pisal in ker mu ni odgovorila, se te dni nenadoma pojavil pred njo. To je bilo v okoliški vasi Svetovac. Kakor ji je že pisal, tako je tudi rekel: »Pridi nazaj, ker ne morem brez tebe živeti.« Ona je molčala. Še enkrat ji je dejal naj gre z njim, ker ne more živeti brez nje. In ko mu je odvrnila, da noče, je vzel listič papirja, napisal nanj: »Prokleti ste, če nas ne pokopljete skupaj! Mara in Boran« — potem pa je izvlekel nož ter strašno razmesaril svojo prijateljico. Zadal ji je 13 smrtnonosnih ran. Takoj po zločinu se je podal v Beograd in se prijavil policiji. Dejal je: »Svojo drago sem umoril in sedaj me obsodite na smrt, ker brez nje ne morem živeti!«

Za Binkošti prinesemo
premiero največjega in najnovejšega filmskega veledela:
Luči velemesta

v glavni vlogi!
Jutri! Jutri!
Rezervirajte vstopnice!
Elitni kino Matica

Čitajte ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Vlomilski in roparski obiski v mlinih

Dva vloma v eni noči — Roparski napad v mlinu

Dole pri Litiji, 21. maja.

Te dni so bili izvršeni trije nočni vlomi v mline v dolski okolici. Sredi noči sta se pojavila dva vlomilca pri mlinarjevih Zavrlovih, odprla vrata in zlezla v mlin, kjer sta premetala vse skrinje in omare in stikala tudi v kašči, a denarja nista našla. Domači so od dela utrujeni trdno spali in vlomilcev niso čuli. Tatova sta odnesla iz shrambe precej mesa.

Ko so se drugo jutro Zavrlovi zbudili, so presenečeni izvedeli pri sosedu Mandlju, da sta bila nočna gosta tudi tam v posetih. Ta hiša stoji na samoti in imajo hudega psa čuvaja. Sredi noči je domači sin slišal močno lajanje in kmalu nato je opazil sumljivega neznanca, ki se je sukal okrog hiše, a je takoj zbežal, čim je ugledal Mandlja. Fant je kričal za njim, tedaj je pa opazil, da se je tudi iza sosednega hleva prikradel sumljiv moški in tudi urno izginil v noč. Mandljevi so lopova nekaj časa zasledovali, ker pa niso imeli orožja, se niso upali daleč.

Najbrž sta ista vlomilca vlomila tudi v Teranov mlin, last one Mine, ki je imela tako lepo rejenega »montafončka«. Pri Teranovih sta bili samo mati in hčerka doma. Ponoči sta dva neznana moška potrkala na mlin in zahtevala, naj odpro. Teranovi sta se potuhnili, nato sta pa vlomilca s tako silo butnila v vrata, da sta jih dvignila iz tečajev. Od Mine in njene 85-letne mame sta zahtevala denarja. Ker sta pa ti dve zatrjevali, da ga nimata, sta sama stikala za njim, našla pa nista ničesar. V jezi sta začela pretepati obe ženski s palico po glavi. Mati se je onesvestila, dočim se je Mini posrečilo pobegniti iz hiše. Lopova sta odnesla nekaj žita in drugih stvari.

Užitek in zdravje?
Pijte le
kofeina prosto zrnato kavo **KAVO HAG**

Gornjegrajski lovci gredo nad medveda

Kako je Zgornji Speh ugledal kosmatinca — Na strel ali na med

Gornji grad, 21. maja.

Medveda sledimo. A ne samo v kočevskih gozdovih, kjer domuje že od pradavnine. Ne. Lov gre za njim tudi po vsej Gorenjski, v kamniškem okraju pa tudi tam preko za Kamniškimi planinami v prelepi Gornji Savinjski dolini. Velik bavbav je to. Medved, ki ga zasledujejo lovci že par let, se je kar naenkrat pojavil v hribu Rogatcu nad Gornjim gradom. Ravno te dni se je zadrževal kosmatinec v gozdovih na pobočju Rogatca in je zvedela dolina o njegovi eksistenci po posredovanju vrlega posestnika Zgornjega Špeha, ki ima svoje lepo domovanje visoko gori na obronku imenovanega hriba.

Zg. Špeh je pognal pred nekaj dnevi na pašo čredo ovac, ki so se pasle ves dan, zvečer pa so se vrnile v stajo v precej reduciranem številu. Namesto 10 ovac, se jih je namreč vrnilo samo 6. Seveda je posestnik hotel dognati, kaj se je zgodilo. Podal se je takoj v gozd, da poišče zgubljene ovčice, a je tavajoč tamkaj okrog nenadoma ugledal — medveda. O, kosmatinca videti na lastne oči — sila urno se je Špeh zasukal in tekel, kar so ga nesle noge po bregu nizdol do hiše in pa še naprej v dolino do Gornjega grada, kjer se je ogglasil na orožniški postaji in povedal, kakšna beštija se skriva v šumi okrog njegove domačije. Stvar seveda ni ostala brez odziva med dolinskimi ljudmi, ki so takoj storili primerno zborovanje. Lovci so se ponovno odločili za pogon. Kaj so opravili, za enkrat še ni znano, brž kone pa kosmatinec za enkrat še vedno živi in se sprehaja po tamošnjih gozdovih ali pa je pravi čas odnesel šape, kakor doslej še vedno...

Ker je v tem primeru po solidni priči istinito dokazana eksistenca medveda, ki so mu nedolžne ovčice baje že par let pri srcu in zaradi razdražene ljudske fantazije ograža tudi življenje ljudi, pravijo naši Nimrodi, da bodo končali njegovo pregrešno življenje. In še to pravijo: če se ne bo posrečilo medvedu upihniti luči življenja s strelom, bo morebiti stvar uspela drugače. Saj pridelajo naši čebelarji dokaj medu, ki ni baš drag. Morda bi se dal kosmatin privabiti na sladko zakusko in bi se morda ob taki priliki zadevščna rešila vse bolj blago. Čemu streljati, čemu se razburjati, drveti v bregove, pojati se čez ledine in prerivati se skozi grmovje, če se morda reši situacija milejše v znamenju ukrotitve redke bestije v naših gozdovih pri živem telesu — pa da se bo koža dala vseeno zapiti!

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava **»Franz Josefova« grenčica** lahko izpraznenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi **»Franz Josefova« voda** posebno starejšim ljudem. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pomlad v gorenjskem letovišču

Kranjska gora, 22. maja

Pomlad je letos pozno zasegla naše planinske kraje, tako da se ne bo moglo prav nič posebnega ukreniti glede poletne sezone. Sicer pa res ni bilo projektiranega nič važnega in bo Kranjska gora nudila letoviščarjem prav isto kakor lani. Kvečjemu če bodo Borovci tako neprevidni, da bodo sredi sezone zaradi novega vodovoda prekopali vas, kar pa se zaradi splošne preudarnosti menda ne bo zgodilo.

Od več strani se je slišalo, da bo za letošnjo sezono Kranjska gora izdala posebno knjižico, ki bi opisovala letovišče od vseh plati. Potreba take brošure je bila do sedaj skrajno pereča, ker se tujec, ki je prišel v Kranjsko goro, nikakor ni mogel informirati o kraju, dasi je bival dolge tedne v njem, ker mu je manjkalo potrebnih ročnih pripomočkov. Edini prospekt, ki ga ima Kranjska gora, je skrajno pomanjkljiv in ne navaja onih posebnosti, ki jih ima letovišče v obilici in ki bi v polni meri zanimale vsakega tujca. Izdaja take knjižice bi tujsko-prometnega društva ne obremenila preveč, ker bi se knjižica uspešno razpečavala med gosti in bi gotovo krila stroške. A kljub važnosti je zadeva vendarle padla v vodo.

Prav tako se je pričakovalo, da se bodo interesenti letos gotovo zavzeli za ureditev letoviščarskega parka na Požarju, kakor pa kaže sedanje stanje, bo park še vedno služil staremu namenu, kot odlagališče smeti in trhlega lesa, za kar posestniki drugod ne dobijo prostora. Lesene barake, ki služijo sam Bog ve v kake svrhe, bi se morale podreti in na njihovo mesto postaviti kaka monumentalna stavba, ki bi učinkovito in v pravem slogu odpirala pot v park in dalje do kopališča. A to naj bi bil projektirani Sokolski dom.

Glede na pojačeni tujski promet v borovškem okolišu bi bila skrajna potreba, da se otvori tik Podkorena železniško postajališče, za kar se zavzema v zadnjem času celotno prebivalstvo. Tehniških zaprek peč ni nikjer in še manj bi trpel železniški promet zaradi tega. Dnevno vozi samo en direktni vlak do Trbiža in še ta je od Rateč naprej prazen. Drugi vlaki so pa vsi lokalni in zato minuta postanka v Podkorenu ne igra nikake vloge, a bi bila v gospodarskem pogledu velikega pomena za naše ljudstvo.

Znani sportnik A. Guerra

ki ga je v starosti 25 let zadela smrt na vožnji z motorjem proti Gradcu in so ga v nedeljo pokopali v Slatini Radenci.

KULTURNI PREGLED

Iz zagrebške kronike

Zagreb, 19. maja.

Naša opera je izvajala ena in dvajseto Verdijevo opero »Simone Boccanegra«. Ob premieri (l. 1857) to delo ni imelo sreče; 24 let po premieri se ga je bil Verdi znova lotil in ga skupno z Arrigom Boitijem temeljito predelal (l. 1881.), Tudi zdaj ni bilo uspeha. Po »Simonu« je Verdi ustvaril »Ples v maskah« in si ponovno pridobil občinstvo. V novejšem času je nemški pesnik Franz Werfel predelal nekatere Verdijeve librete; v tej novi, tretji redakciji smo dobili tudi »Simone Boccanegra«. Delo je bilo pripravljeno z mnogo ljubezni in umetnostne volje. Režiser prof. Markovski je svojo nalogo rešil zelo kulturno in elegantno. Enake ambicije je položil vanj dirigent Oskar Josefović, z njima vred pa tudi vsi solisti, zbor in orkester. Opera, je imela pri občinstvu simpatičen uspeh, vendar se zdi, da ga ni preveč ogrela.

Šola telesne kulture Mirjane Dragane Janečekove je priredila v Nar. gledališču zelo uspeli javni nastop. (O tem bomo priobčili še posebno poročilo. Op. ured.). — V opereti »Orlov« gostoval beograjski pevec Slobodan Živojnović. Je nadarjen mlad pevec vitke in visoke postave, nekoliko baritonalno pobarvanega glasu, ki pa mu še precej nedostaja kulture. Toda Živojnović je tako mlad in prikupen, da bo gotovo ta nedostatek čim prej popravil.

Herman Leopoldi in Betye Milskaja sta prišla v razdobju par mesecev že drugič k nam, da nam priredita svoj veseli večer. Drugi večer pa ni bil tako »vesel« kot prvi, saj sta skoraj natančno ponovila program prvega večera. Dovtip, ki ga slišiš dvakrat zapovrstjo, ne more več užgati. Tudi dvorana ni bila tako dobro obiskana kot prvič.

Zagrebška radijska postaja je praznovala petletnico svojega obstoja. Proslavila jo je s slovesnim koncertom jugoslovenske glasbe v veliki dvorani Glasbenega zavoda in s svečanim banketom. Koncert je bil emitiran v Beograd, Ljubljano, Prago z vsemi češkoslov. postajami ter v Budimpešto. Bil je to največji koncert, kar jih je kdaj bilo pri nas, saj lahko računamo, da ga je poslušalo več kot milijon ljudi. Izvajali so dela naslednjih skladateljev: Lisinskega, Jarnovića, Papandopula, Škerjanca, Slavenskega, Hristića in Berse. Prenos je popolnoma uspel, ker je inozemstvo obvestilo našo radijsko postajo, da se je koncert čul prav jasno in da je program vzbudil veliko zanimanje. Na slovesnem banketu so bili prisotni tudi delegati beograjske in ljubljanske radijske postaje; iz Ljubljane so prispeli dr. Mohorič, prof. Zor in dr. Dolinar.

Zagrebška drama bo 29. in 30. maja gostovala v Beogradu. Dajala bo dramatsko kroniko Tita Strozzija »Zrinski« in M. Krleže ljubezensko igro »Leda«. Kdaj bo prišlo do vzajemnega gostovanja zagrebškega in ljubljanskega gledališča?!

Žiga Hirschler.

Golarjeva ljudska igra »Dekle z rožmarinom« v knjižni izdaji. V založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani je pravkar izšla štiridejanska ljudska igra Cvetka Golarja »Dekle z rožmarinom«. Igro je z naslovom »Zapeljivka« pred leti vprizorila ljubljanska drama in je ob tej priliki tudi naša kritika izpregovorila o nji. Sedaj je dostopna tudi ljudskim odrom. Knjižica stane 15 Din.

Vprašanje konservatorijske vzgoje. V Zagrebu je pravkar izšla studija Lavoslava Novaka »Konzervatorijska industrija«. Je prvi zvezek Novakovih glasbenokritičnih esejev s skupnim naslovom »Muzička razmatranja«. V tem spisu se pisec bori zoper industrializirani način glasbene vzgoje na državnih konservatorijih ter se sploh dotika vprašanj glasbenega šolstva. Njegova izvajanja bodo gotovo imela polemične odmeve. Novak obeta še nadaljnje studije o perečih in načelnih glasbenih vprašanjih, med njimi o socialnem momentu v glasbi, o nacionalizmu in provincializmu v muziki, o kritiki itd. »Konservatorijska industrija« stane 10 Din.

Sovjetska Rusija in Dostojevskij. V majniški številki revije »Osteuropa« piše Arthur Luther o pregledu ruskega duhovnega življenja med drugim naslednje: Že v naprej smo lahko slutili, da se v sovjetski Rusiji ne bo slavila 50-letnica smrti F. M. Dostojevskega. Nasprotje med nazori, ki se danes službeno oznanjajo v Rusiji in med svetovnim nazorom Dostojevskega je preveč ostro. Res da priznavajo v Dostojevskem velikega mojstra, celo pišejo o njem veliko, toda baš to, da se ž njim bavijo po večini filologi, jemlje njegovim spisom neposreden vpliv na široke čitateljske kroge. Zelo značilno je, kako je vodilni književni list Rusije »Literaturnaja Gazela« proslavil jubilej Dostojevskega. Priobčil je večje število neobjavljenih izvlečkov iz pisateljevega dnevnika, da dokaže, zakaj so v sovjetski Rusiji opustili vsakršno službeno proslavljanje Dostojevskega. To so delno zelo ostri, brezobzirni in ne vedno pravični napadi na svetovni nazor, ki danes prevladuje v Rusiji in na njegove zastopnike v šestdesetih letih, predvsem Černiševskega, o katerem pravi Dostojevskij na nekem mestu: »Ti ljudje nočejo, da bi jih poslušali, marveč, da bi jih **ubogali**«. (Kako točno te pol stoletja stare besede veljajo za sedanje marksiste v Rusiji!) — Dalje navaja list naslednjo, še neobjavljeno beležko Dostojevskega: »Socialisti hočejo človeka preustvariti, ga osvoboditi in sprostiti božjih in rodbinskih vezi. Mislijo, da bodo dosegli svoj smoter, če se bodo gospodarski odnosi malo predrugačili. Toda človek se po vnanjih vplivih sploh ne izpremeni, marveč samo po nravstveni preobrazbi. On se prej ne bo izneveril Bogu, dokler ne bo matematično siguren, da ga ni in rodbino bo opustil šele tedaj, ko žena ne bo hotela več biti mati in ko bo mož nadomestil ljubezen s čistim seksualnim nagonom. Ali je to mogoče doseči s silo? In kako more kdo misliti, preden ima o tem kakršnekoli izkušnje, da je to in samo to rešitev človeštva? In naj se pri tem postavi na kocko usoda vsega človeštva?!« Zanimiv je tudi naslednji stavek iz zapiskov Dostojevskega: »Vedno poudarjajo, da je znanost univerzalna, da ni narodne. Nesmisel! Znanost je bila vedno in povsod v največji meri narodna in drugačna sploh biti ne more. Dvakrat dva je štiri — to ni znanost, to so dejstva. Dejstva pa niso znanost, ker se veda začenja šele tedaj, ko začnemo dejstva obdelovati...«

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Petek, 22.: Slehernik. Premijera v opernem gledališču. E.

Sobota, 23.: Zeleni kakadu. On je vsega kriv. D.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Sobota, 23.: Židinja, gostuje Marij Šimenc. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Petek, 22. Zaprto.
Sobota, 23. Zaprto.
Nedelja, 24. ob 15. Začarana žaba. Otroška predstava. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. Cirkuška princesa. Znižane cene. Zadnjič.

Domače vesti

* **Pomočnik bana na dopustu.** G. pomočnik bana dr. Otmar Pirkmajer je nastopil dopust in ne bo sprejemal strank do 5. junija.

* **Iz železniške službe.** Izpit za prestop v glavno skupino so položili pred izpitno komisijo generalne direkcije v Beogradu. Iz prometne stroke uradniki II. kategorije: Lukačič Avgust, šef postaje Ljutomer, Perme Miroslav, šef postaje Tezno, Baudek Viktor, Jesenice, Brandner Franc, šef postaje Rogaška Slatina, Uran Ivan, Zidani most, Lenassi Herman, Novo mesto, Lengar Franjo, Celje, Vrabec Mihael, Jesenice, Toporiš Ivan, Kranj, Ceglar Ivan, Zidani most, Izlakar Franc, Rimske Toplice, iz komercijalne stroke: uradniki II. kategorije: Heren Miroslav, Ljubljana, glav. kol., Ajdič Gustav, Ljubljana, glav. kol., Wohinz Ivan, Ljubljana, glav. kol., Muren Janko, Kranj; iz gradbeno tehnične stroke: Fatur Ludvik, gradbeni oddelek direkcije; iz administrativno-pravne stroke: Andoljšek Janez in Jerše Vilko, obči oddelek direkcije v Ljubljani.

* **Razpisane službe.** Kr. banska uprava v Ljubljani razpisuje službo zemljemerca-pripravnika pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani z mesečno plačo 1550 Din. Prošnje je vložiti do 31. maja. Nadalje je razpisana v splošni bolnici v Mariboru služba banovinskega bolničnega lekarnarnarja, ki mora imeti kvalifikacijo za samostojno voditev lekarne. Prošnje je vložiti do 10. junija t. l. pri kr. banski upravi v Ljubljani.

* **Pri odkritju Fleišmanovega spomenika** v Beričevem dne 7. junija bodo sodelovali v skupnem zboru poleg že prijavljenih društev zbor Nar. glasb. žel. društva Sloga, pevski zbor Glasbene Matice in pevsko društvo Krakovo-Trnovo. Notni materijal (Himnu na Fleišmana in »V gorenjsko oziram«) se dobi pri upravi »Zborov« »Luna sije« pa pri upravi Hubadove župe v Glasbeni Matici. Priglašeni zbori naj te tri skladbe v svojih društvih naštudirajo, skupna vaja bo pa v soboto, dne 6. junija ob 20. v Glasbeni Matici v Ljubljani.

* **Posetnikom XI. ljubljanskega velesejma.** Uprava velesejma je izdala tudi letos permanentne legitimacije po 30 Din. Legitimacije dajejo pravico do znižane voznine za polovično ceno. Dobe se v vseh večjih krajih države, lahko pa se naroče z dopisnico direktno pri velesejmskem uradu. Navodil, tiskanih v legitimaciji, se je treba točno držati. Zdrava in cenena stanovanja v hotelih in privatno so posetnikom zasigurana. — Legitimacije za inozemstvo se naročajo samo pri uradu velesejma. Marsikdo kupi legitimacijo in jo pošlje svojim znancem v inozemstvo. Navadna legitimacija, ki je zunaj v prodaji, pa nima za izkoriščanje železniških ugodnosti v ČSR in Avstriji predpisanih vložkov, takozvanega »Zählblatta«. Take legitimacije se dobe samo v dotičnih državah in pa v uradu velesejma po 30 Din. Legitimacije za italijanske posetnike pa se dobijo samo po našem zastopniku v Trstu: Giuseppe Čehovin, Trieste, Piazza della Borsa 5-I. za madžarske pa pri Jugosl.-madžarski gospodarski komori, Budapest VI. Andrassy ut.

* **Akademiki!** Vpisovanje v novoustanovljeno akademsko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda se bo vršilo v prostorih CMD (Beethovnova ulica 2., pritličje, levo) ob naslednjih urah: V ponedeljek od 8.—9., v torek od 11.—12., v sredo od 16.—17., v četrtek od 11.—12., v petek od 11.—12., v soboto od 11.—12. Stopite v naše vrste vsi, ki se zavedate potrebnosti narodno-obrambnega pokreta med akademsko mladino!

* **Novi grobovi.** Umrla je v Št. Juriju ob j. ž. blaga žena in mati g. Nanca Žmaharjeva v 73. letu. Vse svoje otroke je dobro oskrbela, pa tudi drugim je bila radodarna, da so jo vsi visoko spoštovali. Kljub lepemu premoženju, ki ga je razdelila med svoje otroke, je prestala mnogo bridkosti z izgubo blagega moža in sina Ivana, viš. oficijala in hčerke Ivanke. Za vse je imela odprto srce in roke vse življenje. Bog ji naj obilo poplača! — V Depali vasi je umrla soproga trgovca in posestnika ga. Ana Pavovčeva v starosti 46 let. Pogreb se bo vršil danes ob pol 16. na farno pokopališče v Domžalah. — Na Vrhniki je umrl v lepi starosti 78 let trgovec in posestnik g. Jurij Grampovčan. Pogreb se bo vršil jutri ob 9. — V celjski bolnici so umrli: 52 letni bivši graščak g. Franc Schaur od Sv. Jeronima pri Vranskem, 53 letna ga. Jera Gajškova iz Čermožiš in 75 letna zasebnica ga. Ana Dimčeva z Ložnice pri Celju. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Izletniški vlaki na progi Maribor glavni kolodvor—Brezno—Ribnica.** Pričenši s 24. majem do vključno 15. septembra vozita ob nedeljah in praznikih izletniška vlaka št. 9022 in 9027. Vlak št. 9022 odhaja iz Maribora gl. kol. ob 14.50 in prihaja v Brezno—Ribnica ob 15.58: iz Brezna—Ribnice pa odhaja vlak št. 9027 ob 21. in prihaja v Maribor gl. kol. ob 22.04. Za oba ta vlaka je dovoljena polovična vožnja od vseh do vseh postaj. Cela karta velja brez vsake formalnosti za brezplačen povratek z izletniškim vlakom. Izletniške vozne karte veljajo izključno samo za izletniške vlake istega dne kakor so bile izdane. Prekinjenje vožnje ni dovoljeno. Popusti za druge vlake (n. pr. brezplačne in režijske) pa veljajo tudi za izletniške.

* **Legitimacije za aeronavtično razstavo v Zagrebu** se dobe pri »Putniku«, Ljubljana, Dunajska c. 1. po 3 Din. Brezplačni povratek po železnici do 29. t. m.

* **Otvori** se ob binkoštnih praznikih Erjavčeva koča na Vršiču pri Kranjski gori. Koča je popolnoma oskrbljena. Od nedelje 24. t. m. bo za nedelje in praznike tudi otvorjena restavracija v kopališču Jasna ob Pišenci pri Kranjski gori, od 15. junija pa bo ta restavracija poslovala dnevno do preklica.

* **Spodnja koča in Kredarnikova koča na Golici sta odprti in oskrbovani.**

* **Zorko Prelovec: O, da je roža moje srce...** (M. Kunčič). Moški zbor (kvartet) z baritonskim solom je izšel in se naroča na naslov založnika, pevskega društva Ljubljanski Zvon v Ljubljani.

* **Požar pri Poljčanah** Pišejo nam: V noči na nedeljo 16. t. m. vpepelil požar gospodarsko poslopje posestnika Kidriča Janeza v Gornjih Lažah, pri Poljčanah. Ogenj se je razširil tudi na hišo, ki je istotako zgorela. Obenem s poslopji so zgoreli vsi poljski pridelki in vse pohištvo. Poslopja so bila zavarovana samo za 65 tisoč dinarjev, škoda pa je mnogo večja. Blaga srca bodo gotovo pomagala nesrečnim pogorelcem.

* **Zopet dva nova požara pri Slovenjgradcu.** Iz Slovenjgradca nam pišejo: Ne mine skoro teden, da ne bi v naši okolici kje gorelo. Tako sta bila v minulih dnevih kar dva požara. Prvi je uničil hišo in zraven se nahajajoči hlev posestnika Franca Rapotočnika v Tolstem vrhu. Ogenj je najbrže zanetila iskra iz štedilnika, ki je vžgala leseno streho. Razen poslopij je ogenj uničil vse premičnine in je škoda le deloma pokrita z zavarovalnino. Požar je nastal pozno ponoči in ga je speča družina zapazila šele tedaj, ko je bilo vse v ognju. Ker so gorela tudi že hišna vrata, je družina morala streti okno, da si je na ta način rešila golo življenje. Drugi požar je uničil gospodarsko poslopje, hlev in skedenj gostilničarju Škodniku v Vodrižu. Razen poslopij je zgorela velika količina sena in vse tam se nahajajoče gospodarsko orodje. Skupna škoda znaša preko 70.000 Din, ki pa niti do polovice ni pokrita z zavarovalnino. Na licu mesta je bilo takoj gasilno društvo iz Podgorja, katerega požrtvovalnosti se je zahvaliti, da ogenj ni zavzel še večjih dimenzij. Ogenj je nastal najbrže tako, da je kak pasant vrgel tleči ostanek cigarete v tam se nahajajočo steljo, ki se je potem vnela.

* **Nesreča na Vrhniki.** Marija Podbevškova, delavka v Kotnikovi opekarni na Vrhniki, je včeraj dopoldne nosila malto na neko stavbo, ki jo zidajo na Stari Vrhniki. Ko je prišla na oder, visok 6 m, so se nenadoma prelomile deske in je nesrečnica padla kakih 6 metrov globoko na tla. Zlomila si je desno nogo nad kolenom in obležala nezavestna. Poškodovanko so prepeljali z reševalnim avtom v ljubljansko bolnico.

* **Nesreča pri delu.** Iz Sevnice nam pišejo: V tovarni »Jugotanin« se je 19. t. m. ponesrečil sodar Ivan Juhan. V sodarski delavnici, kjer je pripravljal dege za sode, mu je stroj za struženje močno poškodoval prste na levi roki. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik dr. Mušič. Popoldne pa se je ponesrečenec odpeljal v Ljubljano v bolnico.

* **Tatvina obleke.** Iz Konjic nam pišejo: V nedeljo ponoči je vdrl tat v stanovanje g. Hasenbüchla v Lavrichovi vili na Prevratu in mu ukradel novo obleko, ki jo je lastnik stekel in pustil v kuhinji. Isto noč je tat obiskal tudi tam stanujočega višjega pristava tukajšnjega sreskega sodišča in mu izmaknil par čevljev. S tem se pa še ni zadovoljil, ampak je hotel še k drugim strankam v tej hiši, a je bil prepoden. Orožništvo zlikovca pridno zasleduje. Tatu so morale biti razmere znane, sicer se ne bi mogel kretati tako drzno po vsej vili.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **II. javna produkcija drž. konservatorija** bo drevi ob 20. v Filharmonični dvorani v počastitev 60 letnice slavnega češkega skladatelja Vitezslava Novaka in se izvajajo na njej izključno le njegove skladbe. 1.) Barkarola in Serenada. Igra na klavirju Kanc Pavla. 2.) Iz melanholičnih pesmi o ljubezni in Stara melodija, poje Verbič Milena, pri klavirju prof. Janko Ravnik. 3.) Pesem božične in Pesem karnevalske noči, igra na klavirju Lipovšek Marijan. 4) Štiri ciganske pesmi: Kaj želim si. Ko vojake so lovili. Tam pod rožnim grmom in Ko se gajde oglasijo. Poje Jug Milan, pri klavirju Lipovšek Marijan. 5.) Klavirski trio: Quasi una Ballata. Izvajajo: Lipovšek Marijan, Pfeifer Leon in Bajde Oton. 6.) Samospevi: Dolina, dolina, Limbora, Limbora. Pri Dunaju šaty peru. Zasadil som jn Chodila Maryška po hrazi. Poje ga. Bernot-Golob Franja, pri klavirju prof. Janko Ravnik. 7) »Morje« iz cikla »Pan«, igra na klavirju Šivic Pavel. Vstopnice se dobivajo ves dan v Matični knjigarni in zvečer od pol 20. dalje v veži Filharmonične dvorane. So po 12, 10, 8 in 6, stojišča po 4 in 2 Din. Obisk najtopleje priporočamo.

u— **Iz gledališča.** Drama bo ponovila »Slehernika« drevi za red E v opernem gledališču. Opozarjamo, da je to predzadnja uprizoritev »Slehernika« v sezoni. Vesela pravljica »Princeska in pastirček«, ki je izmed vseh letošnjih mladinskih iger imela največji uspeh in je poleg »Peterčkovih poslednjih sanj« brez dvoma najboljša mladinska igra priznanega pisatelja Pavla Golie, se ponovi poslednjič v sezoni na binkoštno nedeljo ob 15. Predstava je namenjena v prvi vrsti birmancem, zato vabimo botre in botrice, pa tudi starše otrok, ki gredo letos k birmi, da jim mesto drugih zabav privoščijo ta dan užitek v gledališču. Cene so ljudske, znižane. — V operi se uprizori prvič v sezoni »Židovka« z go. Zlato Gjungjenac-Gavellovo v naslovni partiji. Eleazarja poje znani tenor g. Šimenc prvič na našem odru, kardinala g. Rumpel, Eudoro ga. Poličeva, Leopolda g. Klovač, dalje sodelujejo gg. Janko, Magolič in drugi. Dirigent dr. Švara. Opozarjamo na to zanimivo predstavo.

u— **Dobro uspel roditeljski sestanek.** Učiteljstvo IV. osnovne mestne šole na Prulah je priredilo v torek zvečer roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo prav častno število roditeljev. Došle je iskreno pozdravil upravitelj g. Slapšak. Pojasnil je pomen takih sestankov ter navedel več konkretnih vzgojnih vprašanj, ki se dajo le v skupnem sporazumu med šolo in domom ugodno rešiti. Najvažnejša točka večera je bilo predavanje o potrebi in koristi Rdečega križa. Predavatelj g. Malnerič je v jedrnatem govoru razložil, kake socijalne važnosti je ta ustanova. Kolike dobrote je bilo doprinešene ravno po tej instituciji ponesrečencem po zadnjih velikih povodnjih, požarih in raznih drugih nesrečah. Za predavanje je g. Malnerič žel vsestransko priznanje. Na koncu večera je g. upravitelj omenil, da se bodo taki večeri prihodnje šolsko leto pogosteje vršili, ter je pozval navzoče, da pridejo in še druge starše opozorijo.

V binkoštni številki izide prvikrat

novi roman „JUTRA“

Vagabund v fraku

Napeta zanimivost. Duhovito pripovedovanje. Lahek, eleganten slog odlikujejo to mojstrsko delo P. Rosenhayna svetovnoznanega avtorja pustolovnih romanov

u— **Z zložljivim čolnom po rekah Jugoslavije.** V sredo so doživeli ljubljanski sportniki lep večer. Predaval je Berlinčan g. Valter Frentz o svojih potovanjih z zložljivim čolnom po naših rekah. Da, šele Nemci so nam morali pokazati slike, kakršne smo videli na platnu. Oni so morali žrtvovati mnogo denarja in časa, da so mogli sestaviti tako pestro serijo diapozitivov in ob koncu zabaven film, ki je osvojil srca vseh navzočih. Mi seveda, ki stanujemo tik Save do sedaj še nismo videli tako lepih slik iz njenega toka in struge. Vsak planinski rob, vsaka škrbina, skoro vsaka krava je predmet občudovanja neštetih fotoamaterjev. Da bi se bil kdo spomnil in slikal take motive, ki jih po navadi opazujejo ribe in vodomci, — ne. Nemec nam je moral prvi pokazati naše domače lepote. V zanimivih stavkih je predavatelj predočil slike samotnih in čudovito lepih strug slovenskih in bosanskih rek, pokazal nam je dalmatinske obale, kakršnih do sedaj še nismo videli. S prijetnim humorjem je bilo prepleteno to predavanje. Od Ljubljane, je dejal predavatelj, nam zato ni mogel pokazati nobenih slik, ker so dobili »kajakarji« tako dobro kosilo, da so čisto pozabili na slikanje. Na velikem projiciranem zemljevidu nam je pokazal zanimivo klobaso, ki so jo bili prepotovali pogumni nemški sportniki. Od izvira Savice skozi jezero in vse dalje po Savi, do Zagreba, od koder so odrinili na Sušak in preko vse Dalmacije do Dubrovnika, kjer so zopet spustili v morje svoje kajake in odrinili »peš« v Boko Kotorsko, od tam pa v notranjost Bosne, kjer so vozili po Neretvi, Ibarju, Drini in Vrbasu. Nepopisno zanimivi doživljaji, katere pa nam bodo morda v kratkem popisali naši »kajakarji«, ki polagoma postajajo pogumni tudi v Ljubljani.

u— **IV. simfonični koncert** letošnje sezone pod vodstvom dirigenta skladatelja L. M. Škerjanca bo v petek, dne 5. junija v veliki unionski dvorani. Ker bo to poslednji simfonični koncert v sezoni, še prav posebno opozarjamo nanj.

u— **Ruska Matica** priredi to soboto ob 20. v prostorih Francoskega instituta književni večer ob 100 letnici rojstva slavnega ruskega pisatelja N. S. Ljeskova. Univ. prof. dr. Evgen Spektorski bo izpregovoril uvodno besedo, dr. N. Preobraženskij pa bo predaval o stoletnici rojstva N. S. Ljeskova. Sledile bodo recitacije odlomkov iz del N. S. Ljeskova: G. K. Saharov: Pravljica o levičniku; gospa M. Maver: Odlomek iz povesti »Bojevnica«; dr. N. Preobraženskij: Dnevnik Tuberozova iz romana »Soborjane« in odlomek iz »Začaranega romarja«. Vstop prost.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

u— **Akademski pevski zbor** bo imel zopet redne pevske vaje. Drevi ob 19. bo vežbal ženski, ob 20. pa moški zbor. Slednji naj se gotovo polnoštevilno udeleži vaje, ker bo ob tej priliki nujen razgovor.

u— **Javna zahvala.** Štejemo si v prijetno dolžnost, da se vsem, ki so blagovoljno sodelovali na našem dobrodelnem koncertu dne 18. t. m. in s tem pripomogli k lepemu moralnemu in gmotnemu uspehu vse prireditve, najtopleje zahvalimo. Zlasti pritiče naša iskrena zahvala prof. Karlu Jeraju kot glasbenemu vodji koncerta ter gospodičnama Majdi Lovšetovi in Silvi Hraševčevi, mladinskemu orkestru pevskega društva »Sloge«, »Slovenskemu vokalnemu kvintetu« in bratskemu ruskemu Rdečemu križu, ki je dodal kot svojo točko ruski ples, ki sta ga izvajala g. Peter Golovin in gdč. Gizela Pavšičeva. Pa tudi vsem drugim, ki so kakorkoli z nasveti, dejanji in gmotno pripomočjo pomagali k lepemu uspehu, izrekamo svojo iskreno zahvalo. Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

u— **Stanovanjski odsek 11. ljubljanskega velesejma** opozarja in uljudno naproša vse, ki bi mogli od 30. maja do 8. junija ali tudi samo za nekaj večerov dati proti plačilu na razpolago prenočišča, da javijo takoj svoj naslov mestnemu odpravništvu, Mestni trg 27-III, soba št. 50, ali pa ravnateljstvu velesejma. Ker se zbere v teh velesejmskih dneh v Ljubljani na tisoče tujcev, katere moramo sprejeti z največjo gostoljubnostjo pod svojo streho, naj bodo prijave kolikor mogoče številne.

u— **Trgovine na binkoštni ponedeljek** 25. t. m smejo biti v smislu naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovalnic odprte.

u— **Šentpeterska ženska CM podružnica** v Ljubljani priredi dne 6. in 7. junija »dan srčkov« v korist družbe.

u— **Osrednje društvo nižjih poštnih uslužbencev** opozarja svoje člane na tiskovno pomoto v zadnjem strokovnem listu »Poštar«, kjer se mora pravilno glasiti: Občni zbor bo v ponedeljek 25. maja, ne pa v nedeljo.

u— **Za Dom učiteljic** je darovala 100 Din ga Slavi dr. Gajeva v spomin svoje sestrične Pavle Hribarjeve, učiteljice v Dolnji Lendavi.

u— **Vlom v frančiškansko cerkev.** V sredo v popoldanskih urah je bil izvršen v urad župnišča frančiškanske cerkve drzen vlom. Tat se je splazil v župnišče ob času, ko je slutil, da ne bo nikogar v uradu in je odnesel iz nekega predala okrog 300 Din. Vlom je prvi opazil župnik p. Gvido Rant, ki je prijavil tatvino policiji.

u— **Tatvina kolesa.** Pred par dnevi je bilo ukradeno 1700 Din vredno kolo Ivanu Klešniku, ki ga je prislonil pred neko hišo v Prešernovi ulici. Tat se je polastil kolesa, čeprav je takrat vladal v Prešernovi ulici zelo velik promet.

u— **Neznan napadalec.** Zaloška cesta je v nočnih urah precej zapuščena in nudi v gotovih samotnih predelih lepo priliko mračnim elementom, ki ogražajo osebno varnost pasantov. Nedavno noč je bil napaden Anton Kette, ki ga je neznanec vrgel po tleh. Kette je kričal na pomoč in je lopov zaradi tega pobegnil. Najbrže ga je skušal oropati, ker mu je že segel ležečemu na tleh, v žep površnika. Napadalec je bil okrog 26 let star, črnikastega obraza in je nosil črn površnik.

u— **Foto atelje Staut,** Kolodvorska 18, je znižal cene. Vhod za avtomobile iz Conove ulice 10.

u— **Birmančku napravite največje veselje,** če mu podarite v trajen spomin dober cenen gramofon z lepimi ploščami. Najlepšo zalogo vam nudi **Iv. Bonač, Šelenburgova ulica 5.**

u— **Bluze, damsko perilo, torbice,** v krasni izbiri pri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

u— **Flor nogavice,** jamčeno trpežne, dobite pri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

Iz Maribora

a— **Občinski svet mariborski bo imel** svojo prihodnjo sejo v petek, 29. t. m. Vodil jo bo župan dr. Juvan, ki odide potem na službeni dopust in ga bo med tem nadomeščal podžupan dr. Lipold.

a— **Knjige za mejo!** ZKD v Mariboru bo tekom meseca junija ustanovila 25 novih potovalnih javnih ljudskih knjižnic, predvsem ob severni meji. Prosimo vse, ki imajo še kakšne knjige na razpolago, da jih oddajo najkasneje do 31. t. m. bodisi tekom dopoldneva pri predsedniku ZKD g. Spindlerju v uredništvu »Večernika«, bodisi ob popoldnevih od pol 15. do 17. v pisarni ZKD, Cankarjeva ulica 1. — Odbor ZKD v Mariboru.

a— **Vsa narodna društva iz Maribora in okolice** prosimo, da se s svojim članstvom v velikem številu udeležijo akademije, ki jo priredi danes 22. t. m. ob 20. v Narodnem gledališču dijaško društvo SJSU »Napredek« povodom desetletnice svojega obstoja in dela. Dajmo naši mladini krepko moralno oporo za nadaljnje pozitivno delo. Predsedstvo ZKD.

a— **Binkoštni prazniki v gledališču.** V nedeljo se bo ob 15. uprizorila za birmance pravljična igra »Začarana žaba« po znižanih cenah in zadnjič. Ob 20. pa zabavna »Cirkuška princesa« zadnjič v sezoni in po znižanih cenah. — V ponedeljek bo gostoval kot kralj Montanije v Szirmajevi operети »Aleksandra« tenorist ljubljanske opere Stjepan Ivelja. To bo poslednja predstava te operete po znižanih cenah.

a— **Pešizlet k Sv. Duhu** priredi na binkoštni ponedeljek 25. t. m. Sokolsko društvo Selnica ob Dravi. Vabljeni so vsi prijatelji Sokolstva.

a— **Invalidi, pod 30 % nesposobni,** ki nimajo po novem invalidskem zakonu pravice do invalidnine, se v smislu razpisa banske uprave in ministrstva socialne politike opozarjajo, naj prošenj za podelitev in izplačilo invalidnine ne vlagajo, ker so vse take prošnje po zakonu neosnovane. Prošnje naj vložijo tedaj, ko jim bo po zakonu dana pravica za priznanje invalidnine.

a— **Donski kozaki v Mariboru.** Okoličanom se nudi redka prilika, da slišijo svetovnoznani zbor donskih kozakov pod vodstvom Kostrjukova, ki bodo koncertirali v Mariboru v soboto, dne 23. t. m. Ker bo dotok okoličanov za binkoštne praznike zaradi birme znaten, si bo gotovo marsikdo privoščil ta užitek.

a— **Denarni zavodi na binkoštno soboto.** Mestna hranilnica, Posojilnica v Narodnem domu in Spodnještajerska ljudska posojilnica, vse v Mariboru, objavljajo, da na binkoštno soboto ves dan ne bodo uradovale.

a— **Mednarodno stabilizacijsko 7% posojilo v zlatu kraljevine Jugoslavije iz l. 1931.** se podpisuje v Mariboru tudi pri Hranilnici dravske banovine v Mariboru, v Celju pa pri Hranilnici dravske banovine, podružnica Celje.

a— **Kino predvajanja.** Grajski kino: Od danes dalje: 100% nemški govoreči in zvočni velešlager »V carstvu valčka«. — Union kino: od danes dalje: 100% nemški govoreči in zvočni najnovejši Tauberjev film »Velika atrakcija«. — Apolo kino: v soboto, nedeljo in ponedeljek: »Za čast in domovino«, veliki nemi film o junaštvih naše vojske.

a— **Most čez Dravo v Dupleku,** ki je bil slovesno otvorjen v nedeljo 17. t. m., ni zgradil stavbenik Ivan Špes ml., temveč g. France Špes star., mestni tesarski mojster na Tržaški cesti v Mariboru.

a— **Riziko dela.** V tvornici Doctor in drug je zagrabil med delom tkalni stroj 35-letno delavko Josipino Kodrič in ji odtrgal več prstov desne roke. Prepeljali so jo takoj v splošno bolnico v Maribor.

Iz Celja

c— **Delovanje celjskih Kolašic.** V maju je Kolo imelo 2 veliki prireditvi: materinski dan in tombolo. Na materinski dan so naše dame prodajale po mestu znake in cvetlice, v parku je bil koncert in popoldne v gledališču predstava. Čisti dobiček 4.500 Din je bil porabljen v podporo revnih mater in razne druge dobrodelne svrhe. Popolnoma v prid počitniškega doma v Bakarcu ob morju pa je bila prirejena tombola. Dobitkov je bilo 1002. Glavni dobitek 2 tisočaka v gotovini je odnesel deček Franc Kresnik, sin malega posestnika z 8 otroki iz Cerovca pri Sv. Juriju, kolo je zadela Marija Čerenjakova iz Trnovelj, 20 stotov premoga učenec meščanske šole Dominik Grobelnik, namizni prt s 6 servijetami deček Žilko Firšt z Grobelnega, popoln porcelanasti servis pa vojak Jože Guček. Tudi vsi ostali dobitki so prišli v prave roke. Dobiček tombole je znašal 24.000 Din in je bila s tem plačana skoro polovica drugega obroka kupnine. Tretji obrok 50.000 Din bo zapadel v plačilo šele maja 1932. Tombola je sicer dala mnogo dela, toda uspeh je bil dosežen nad vse pričakovanje.

c— **Zadnja javna produkcija šole celjske** Glasbene Matice bo drevi ob pol 19. v gledališču. Kakor je s sporeda razvidno, se nam obeta nekaj prav lepih glasbenih zanimivosti. Izvajale se bodo tudi skladbe večjega stila za gosli solo s spremljevanjem klavirja ter za klavir solo. Spored izpolnjujejo skladatelji: Albeniz, C. Ceni, Dvořak, E. Grieg, Moszkowski, Sarasate, Schubert itd. Vstopnine ni, začetek točno ob pol 19.

c— **Kocbekov dom na Koroški in** Frischaufov dom na Okrešlju bosta za binkošti odprta in oskrbovana. Snega je še zelo mnogo, kar bodo smučarji nedvomno izrabili.

c— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. premiero izvrstne zvočne operete »Gospod po naročilu« z Williyjem Forstom v glavni vlogi. Predigra zvočna enodejanka.

c— **Najdena ročna torbica.** Na Krekovem trgu je bila v sredo opoldne najdena rjava usnjata ženska ročna torbica. Lastnica jo dobi na policiji. Pred trgovino Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti so bili najdeni pred dnevi 3 bankovci po 100 Din.

Iz Trbovelj

t— **Kino Sokol** predvaja za binkošti zvočni film »Vihar na Montblancu«.

Iz Hrastnika

h— **Kino** Narodni dom bo predvajal na binkoštno soboto ob 20., na binkoštno nedeljo ob 15. in 20. in na binkoštni ponedeljek samo ob 15. velezabavni film »Kako smo prišli k filmu! V glavni vlogi sta Pat in Patachon. Za predigro bo še šala v 2 dejanjih.

h— **Novice iz Dola.** Oslabelosti srca je podlegel mladi in podjetni posestnik Šunta Matevž. V zadnjih letih je bil tudi občinski odbornik. Naj v miru počiva, ostalim pa naše iskreno sožalje! — Dela betonske ograje pri starem šolskem vrtu se bližajo koncu; z njo se bo lice vasi zopet prijetno dvignilo in olepšalo. — Poročila se je gdč. Pepca Zupanova. Ženin jo odvede v staro Srbijo. Z njo bo dramski odsek Sokola utrpel veliko izgubo, ker je bila Pepca ena najboljših moči. Veliko sreče v novem stanu! — Gledališke prireditve zadnjih treh nedelj so se v obče prav dobro obnesle. Posebno je ugajala mladinska igra »Čudežne gosli«. Občinstvo je vsakokrat napolnilo dvorano in ni štedilo s priznanjem. Tudi materinski dan se je zelo slovesno obhajal in se ga je udeležilo nad sto mamic. Le žal, da je moral zadnja točka, življenje naših ljudi v Ameriki, odpasti, ker se je g. Birtiču-Američanu pokvarila žarnica pri aparatu. — Pričelo se je z adoptiranjem stare šole, kamor se preseli Gasilno društvo in Sadjarska podružnica, ki dobita s tem primerne in lepe prostore za svoje udejstvovanje.

Iz Novega mesta

n— **Za komandanta naše garnizije je** imenovan g. podpolkovnik Vaclav Dic.

n— **Naše mesto so posetili** gojenci in gojenke III., IV. in V. letnika ljubljanskega učiteljišča, ki so si pod vodstvom profesorja g. V. Čopiča in prof. g. Jurkoviča razgledali vse znamenitosti mesta, zavode, Šmarješke toplice in kmetijsko šolo na Grmu. Tretji letnik, ki je prišel že prejšnji večer, pa se je v zgodnjih urah podal na Gorjance. Dijaki in dijakinje so tudi obiskali na starem pokopališču grob pisatelja Janeza Trdine. Iz mesta so ponesli kar najlepše vtise.

n— **Hišno preiskavo** je napravilo orožništvo pri posestniku Mrvarju v Gotni vasi, kjer je bival do leta 1925. njegov najmlajši brat Janez, ki je zašel povsem na kriva pota. Janez je v družbi znanega Jožeta Štangla, ki je iz iste vasi, leta 1925. vlomil v Arkov hotel v Ribnici in pokradel takrat več zlatih in srebrnih predmetov, ki jih je skril na bratovem domu. Orožništvo je pri preiskavi našlo in zaplenilo 12 srebrnih vilic, 8 nožev in 4 srebrne žlice, ki izvirajo od te tatvine. Posestnik Mrvar je orožnikom izjavil, da je našel navedene predmete lani na svojem podu. Srebrnina se je predala sodišču.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10 7. vrsta padavin, padavine v mm.

21. maja.

Ljubljana 7, 754.8, 13.4, 91, tiho, 10, dež, 15.9; Maribor 7, 753.9, 11.7, 84, tiho, 10, dež, 7.3; Zagreb 7, 755.0, 13.8, 76, tiho, 10, —, —; Beograd 7, 756.2, 11.8, 88, tiho, 4, dež, 1.2; Sarajevo 7, 754.0, 13.7, 72, tiho, 5, dež, 6.8; Skoplje, ni depeše: Kumbor 7, 757.5, 17.8, 83, tiho, 6, dež, 1.5; Split 7, 757.2, 15.9, 86, E2, 4, dež, 1.3; Rab 7, 756.4, 14.0, 71, SE12, 9, —, —; Vis 7, 756.5, 13.8, 74, SE4, 6, dež, 0.9; Mostar 7, 757.4, 15.7 72, tiho, 9 dež, 2.1.

Najvišja temperatura v Ljubljani 16.9, Mariboru 20.8, Zagrebu 20.5, Beogradu 29.7 Sarajevu 23.3, Kumboru 22.0, Splitu 21.4, Rabu 20.2, Visu 19.9, Mostaru 23.1; — najnižja v Ljubljani 10.9, Mariboru 11.6, Zagrebu 12.1 Beogradu 13.8, Sarajevu 7.5, Kumboru 15.6, Splitu 13.4, Rabu 12.2, Visu 12.0, Mostaru 13.8.

RIMSKE TOPLICE
SLOVENIJA
odpro za binkošti novosezidano odprto
TERMALNO KOPALIŠČE
V pred- in posezoji 20dnevno bivanje v zdravilišču (soba, prehrana, kopelji, zdravnik, zdraviliščna taksa) 1200 Din. 6926

Za posladO: **Mirim čokolado**

Potenja, solnčarice in peg Vas obvaruje originalni Niggerol (Patent štev. 5922). Kožo Vam naredi gladko in enakomerno bakreno zagorelo.

Drogerija GREGORIČ, LJUBLJANA, Prešernova 5. 201

NAČRTE
PRORAČUNE OBRAČUNE
TEHNIČNA SVETOVANJA/TVORNIŠKE/ITD.
TEHNIČNI BIRO ARH. IVAN ZUPAN
LJUBLJANA GRADIŠČE 13. TEL. 27%

n— **Tatvina pri belem dnevu** je bila izvršena v torek zjutraj v lokalu podružnice Osrednjih mlekarn. V lokal je dospelo okrog 9. ure neko mutasto dekle, ki je izrabilo trenutno odsotnost prodajalke, odprlo predal ter vzelo iz skodelice ves drobiž. Drzna tatica je bila takoj prijeta in oddana sodišču.

Iz Ptuja

j— **Francoski krožek in izlet.** Ptujski Francoski krožek priredi na binkoštni ponedeljek celodnevni izlet. Za cilj si je izbral krasne Jeruzalemske gorice dopoldne, popoldne pa obisk Ljutomera, kjer bo tudi kosilo. Izleta se bosta udeležila lektorja gg. Warnier in Vey, povabljeni pa so tudi vsi bližnji krožki iz dravske in savske banovine. Člani raznih krožkov, ki pridejo na to ekskurzijo, se zberejo na postaji Ormož po prihodu jutranjega mariborskega in čakovskega vlaka. Iz Ormoža se odpeljejo z vlakom ob 7.28 do Ivanjkovcev v ljutomerski smeri. Dalje peš do lepo obdelanih goric. Ker bo ta izlet najlepša prilika za medsebojno spoznanje in za dogovor o bodočem čim tesnejšem sodelovanju, so povabljeni prav iskreno vsi člani in članice krožkov in prijatelji francoskega naroda. Na veselo svidenje ob lepem vremenu!

Iz življenja na deželi

REČICA PRI LAŠKEM. Naše gasilno društvo priredi nepreklicno na binkoštno nedeljo ob 16. v Laškem svojo veliko tombolo z bogatimi in pomnoženimi dobitki. Sosedna društva in prijatelji gasilstva imajo jako ugodne železniške zveze, zato pričakujemo veliko udeležbo. Na pomoč!

VRANSKO. Vso dolgo zimo ni bilo čuti o nas. Kljub temu pa pridno delamo. Omenim naj gradnjo vodovoda, ki hitro napreduje in bo proti koncu meseca končana. — Telovadci tukajšnjega Sokola se marljivo pripravljajo na propagandni izlet, katerega priredijo v Motnik, kjer se je ustanovila sokolska četa. Pešizlet bo v nedeljo 7. junija. Za uspeh nam jamči pripravljenost članstva in zanimanje, ki vlada za to prireditev. — Na praznik 14. t. m. so šolski pomladkarji proslavili materinski dan z obširnim sporedom. Prireditev je v vsakem oziru sijajno uspela. Ponovitev bo prihodnjo nedeljo. Vsakomur priporočamo, da si ogleda, kaj zmorejo naši šolarji na odru.

SLOVENJGRADEC. V bivši trgovini Ane Strohmeierjeve je odprl svojo delavnico čevljarski mojster Ivan Pruš. — Novo kleparsko obrt je otvoril kleparski mojster in inštalater Franc Krajnc. — Velika sokolska tombola bo v nedeljo 7. junija popoldne pred Sokolskim domom. — Šolski upravitelj g. Leopold Kopač je prejel kot načelnik Slovenjgraške gasilske župe za svoje zasluge zlato kolajno. Čestitamo! — Trgovec Ivan Rojnik postavlja pred svojo novo hišo avtomatično bencinsko črpalko. — V kratkem se bo napravil trotoar ob potu na postajališče, ki je posebno ob slabem vremenu res nujno potreben.

SMARJETA pri RIMSKIH TOPLICAH. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je priredila na praznik 14. t. m. v šoli predavanje o sadjereji. Predaval je g. Levstik iz Celja. Občinstvo je z zanimanjem sledilo izvajanjem g. predavatelja. Udeležba je bila prav povoljna.

GOSPODARSTVO

Elektrarna Fala v letu 1930

Elektrarna Fala d. d. je za občni zbor delničarjev, ki se je vršil 19. t. m. izdala letno poročilo, ki pravi, da je poraba toka tudi lani nazadovala, in sicer zaradi manjše potrebe industrije (redukcija obratovanja v tvornici za dušik v Rušah, ki porabi velike količine toka). Obratni pogoji (stanje vode) so bili ugodni in bi bila možna znatno večja oddaja. Navzlic manjši oddaji pa so se dohodki družbe od oddanega toka nadalje dvignili, kar je posledica izgraditve omrežja. Oddaja toka je nazadovala od 172.4 milijona kilovatnih ur v l. 1929 na 166.6 milijona kilovatnih ur, dohodki od oddanega toka pa so se povečali od 28 6 na 29.8 milijona Din.

Gibanje oddaje toka in dohodkov je bilo zadnja leta naslednje:

	milij. kilov. ur	Din
1923	102.7	12,720.000
1925	139.3	21,820.000
1926	164.1	24,510.000
1927	180.5	26,510.000
1928	178.4	27,220.000
1929	172.4	28,600.000
1930	166.6	29,780.000

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, opažamo v oddaji toka od l. 1927. nazadovanje, dohodki pa se navzlic temu dvigajo.

V pret. letu se je priključna vrednost odjemalcev dvignila za 1100 na 31.480 kilovatov. Lani sta bili priključeni na omrežje občini Čakovec in Ivanec. Zaradi gospodarske krize je priključevanje občin, zlasti podeželskih, postalo težavneje. Skrb za bodočnost pa je navzlic temu dala vodstvu povod za razširjenje naprav s postavitvijo sedmega in s tem zadnjega turbo - agregata. Kakor smo že poročali, se postavlja novi generator za 8700 kilovolt - amperjev, tako da se bo skupni instalirani učinek elektrarne povišal na 43.400 kilovolt - amperjev. Kakor pravi poročilo, bo tako dosežena popolna kapaciteta od 50.000 konjskih sil.

Zaradi **večjih dohodkov je družba** letos od investicij odpisala 2,700.000 Din (lani 2 milijona Din). Obratni stroški so lani znašali 6.1 milijona Din, za obresti pa je družba plačala 20.6 milijona Din. Družba je dolžna švicarski finančni družbi Elektrowerte A. G. 29.8 milijonov švicarskih frankov (328 milijonov Din).

— **Emisija švicarske tranše stabilizacijskega posojila.** Švicarske banke so včeraj predložile na vpis naše stabilizacijsko posojilo. V vodilnih dnevnikih je istočasno objavljen obširen prospekt za to posojilo.

= **Dobiček Banke za mednarodna plačila.** V torek se je vršil v Baslu prvi redni občni zbor Banke za mednarodna plačila, ki mu je prisostvovalo 23 guvernejev novčaničnih bank. Občni zbor, ki je trajal le 40 minut, je brez debate odobril računski zaključek za prvo poslovno leto od 17 .maja 1930, ko je banka pričela poslovati, do 31. marca t. l. Kosmati dobiček znaša za to leto 15.1 milijona švicarskih frankov, **čisti dobiček pa 11.2 milijona švicarskih frankov.** Od tega čistega dobička bo banka porabila le 5.2 milijona za izplačilo 6% dividende, 560.000 švicarskih frankov za dividendno rezervo, 2.2 milijona za splošne rezerve, ostanek od 2.2 milijona pa dobijo vlade, odnosno novčanične banke, ki morajo držati pri tej banki brezobrestne vloge. Iz poročila je razvidno, da je banka izplačala državam, ki prejemajo reparacije, 1561 milijonov švicarskih frankov, med drugim Franciji 893 milijonov, Angliji 316 milijonov, Italiji 136 milijonov, Belgiji 93.6 milijona in **Jugoslaviji 76.6 milijona švicarskih frankov (843 milijonov Din).** Tu niso vštete reparacijske dobave od 589 milijonov švicarskih frankov. Zanimiv razvoj je opažati v pogledu uveljavljenja te banke kot devizne centrale novčaničnih bank. Vloge novčaničnih bank, ki so ob koncu junija preteklega leta znašale le 10 % vseh sredstev, so narastle ob koncu marca t. l. že na 804 milijone švicarskih frankov ali 43 % vseh sredstev. Ta razvoj je v zvezi z okolnostjo, da nudi Banka za mednarodna plačila novčaničnim bankam pri večji likvidnosti višje obresti za naložbo deviznih rezerv.

= **Načrt žitnega uvoznega monopola v Češkoslovaški.** Češkoslovaško kmetijsko ministrstvo je pravkar izdelalo zakonski načrt o žitnem uvoznem monopolu in ga predložilo vsem gospodarskim ministrstvom. Ta monopol naj bi se ustanovil z namenom, da se izvede stabilizacija žitnih cen in da bi bila monopolna organizacija tudi na razpolago za izvedbo preferenčnega sistema, kadar bi bilo to potrebno. Po zakonskem načrtu se ustanovi uvozna monopolna družba v obliki delniške družbe, na kateri bi bili udeleženi država, zadružne zveze, mlini in žitna trgovina. Ta družba bi bila upravičena dajati uvozna dovoljenja tudi nekaterim drugim organizacijam. V splošnem pa predvideva zakonski načrt ukinjenje prostega uvoza žita in mlevskih proizvodov. V okviru države same bi bila seveda trgovina z žitom in moko prosta. V agrarnih krogih se utemeljuje ta zakonski načrt z nujno potrebo stabilizacije žitnih cen, ki se mora izvesti še pred novo letino. Zlasti pa poudarjajo tudi potrebo, da se glede na aktualno vprašanje preferenčnih in kontingentnih sistemov izvedejo vse priprave, da bi v danem primeru Češkoslovaška takoj lahko uveljavila tak sistem.

= **Ustanovitev mednarodne agrarne banke.** Evropska komisija je v sredo vzela v razpravo načrt za ustanovitev Mednarodne agrarne banke in načrt statutov te banke, ki jih je izdelal finančni komite Društva narodov. O načrtu je poročal francoski delegat Francois-Poncet, ki je sicer priznal, da obstojajo zlasti v vzhodnih državah težkoče zaradi zakonodaje v pogledu hipotekarnega kredita, vendar bo baš ustanovitev te banke izzvala potrebne reforme. Po daljši debati je evropska komisija na predlog francoskega delegata soglasno sklenila, da **se banka ustanovi s sedežem v Ženevi.** Kakor znano bo delniška glavnica znašala 50 milijonov dolarjev, od katerih se ima najprej vpisati 5 milijonov dolarjev. Namen banke je, da daje dolgoročne in srednjeročne kredite nacionalnim, agrarnim in hipotekarnim zavodom, in sicer po čim nižji obrestni meri. Sredstva naj bi banka dobila z izdajo mednarodnih obligacij.

= **Tudi v Češkoslovaški nazaduje brezposelnost.** Predvsem zaradi sezonskih vplivov je bilo pretekli mesec opažati nazadovanje brezposelnosti v industrijskih državah. Tudi Češkoslovaška statistika beleži sedaj nazadovanje za 50.000. Ob koncu aprila je bilo v Češkoslovaški 289.000 brezposelnih delavcev nasproti 339.000 ob koncu marca.

= **Stanje Narodne banke.** Iz izkaza Narodne banke od 15. t. m. je razvidno, da so se devizne rezerve povečale za 45 milijonov Din. Znatno zmanjšanje pa beležijo posojila, tako menična, zlasti lombardna, ki so padla že na 153 milijonov Din, dočim so se lani vse leto gibala nad 220 milijonov. To nazadovanje je gotovo v zvezi z dejstvom, da je lombardska obrestna mera pri Narodni banki za 1½% višja nego eskomptna; znaša namreč 7% kakor pri državnih denarnih zavodih. Stanje od 15. t. m. je bilo naslednje (v milj. Din; v oklepajih razlike napram stanju od 8. t. m.): **aktiva:** kovinska podlaga 207.9 (+ 16.5), tečajne razlike 426.8 (+ 62.8), posojila na menice 1199.5 (— 13.3), lombard 153.2 (— 27.2); **pasiva:** obtok bankovcev 4720.0 (— 88.6), žirovne obveznosti napram državi 53.7 (— 2.7), ostale žirovne obveznosti 514.0 (+ 93.1), razne obveznosti 426.8 (— 37.0).

= **Prisilna poravnava** je uvedena o imovini Josipa Škerla, trgovca v Ljubljani, Šolski drevored 8 (poravnalni upravnik dr. Cel. Jelenc, odvetnik v Ljubljani; narok za sklepanje poravnave pri dež. sod. v Ljubljani 27. junija ob 10., rok za oglasitev do 22. junija). — Za naknadno ugotovitev terjatev ter za ponovno razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga tvrdka I. Kostevc, nasl. A. Pirc, Ljubljana in o poravnalnem predlogu Josipine Piršove se sklicuje pri dež. sodišču v Ljubljani zbor upnikov za 28. t. m. ob 16.

= **Občni zbor Gremija trgovcev v Slov. Bistrici.** Dne 14. t. m. se je vršil v Slov. Bistrici redni občni zbor trgovskega gremija, ki ga je vodil agilni načelnik gosp. Franjo Kac. Od 114 članov je bilo navzočih jedva 26 trgovcev iz vsega sodnega okraja. Zborovanje sta posetila tudi gg. V. Weixl iz Maribora in zvezni tajnik Kaiser iz Ljubljane. — Načelnik Kac je podal obširno poročilo o delovanju gremija. Načelstvo je med drugim interveniralo za 4-urni delovni čas ob nedeljah v podeželskih trgovinah, ni pa imelo zaželjenega uspeha. Potrebno je znižanje vseh vrst davkov, ki so navzlic naraščajoči krizi ostali nezmanjšani, dasi je zaslužek trgovcev v zadnjih dveh letih nazadoval za 20 do 40 %. Neprimerne so tudi nekatere tarife novega davka na poslovni promet, ki so povzročile podražitev gotovega blaga. — Blagajniško poročilo izkazuje 22.285.47 Din čiste imovine. Gremij je namestil posebnega tajnika in je to mesto prevzel g. J. Peče. Doklade za tekoče leto so določile na 20, 40 in 80 Din po obsegu obrata. Poročilo o gremijalni nadaljevalni šoli je podal voditelj te šole g. A. Metlika. Šola je imela v preteklem letu 18 učencev. Pri volitvah je bil za načelnika ponovno izvoljen g. Fr. Kac, za podnačelnika pa g. Ivan Žuraj. Občni zbor je na koncu sprejel resolucijo proti nameravani razcepitvi zbornice za TOI, ki naj bi v interesu trgovstva obstojala še za naprej v dosedanji obliki.

= **Privredni adresar kraljevine Jugoslavije.** Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja vse interesente, da je te dni izšel »Privredni adresar kraljevine Jugoslavije«, ki ga je s sodelovanjem vseh gospodarskih zbornic izdal Zavod za pospeševanje zunanje trgovine pri ministrstvu za trgovino in industrijo. Adresar vsebuje na 446 straneh velikega formata naslove vseh industrijskih podjetij, ki so razdeljeni na 17 raznih skupin, dalje izvoznih tvrdk, razdeljenih na 15 skupin ter uvoznikov v 14 skupinah, končno vseh domačih zavodov, spedicij, carinskih posrednikov, prometnih podjetij, borznih senzalov itd. ter gospodarskih organizacij za vso kraljevino. To je prva uradna točna in zanesljiva publikacija adresnega gradiva za celo državo ter bo kot taka nedvomno vsem pridobitnim krogom dobrodošla, to tembolj, ker so dosedanji privatni adresarji, ki so jih izdajali razni reklamni zavodi, že zastareli in tudi glede naslovnega materijala netočni. Publikacija se naroča pri Zbornici za TOI in stane v trdnem povezu 100 Din odnosno s poštnino 107.50 Din. Nabavo adresarja toplo priporočamo vsem interesentom.

= **Mednarodnost XI. velesejma v Ljubljani** najlepše dokazuje pregled razstavljalcev. Najraznovrstnejše blago razstavi na prostoru od 40.000 kvadratnih metrov skoro 800 tovarn, od teh ena tretjina iz inozemstva: iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, ČSR, Danske, Francije, Finske, Grčije, Holandske, Italije, Litve, Nemčije, Ogrske, Poljske, Švedske, Švice in Severne Amerike.

= **Oddaja zgradbe silosa v Ljubljani** se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 8 junija pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenem oddelku).

= **Državna hipotekarna banka opozarja državna oblastva** na navodila o izvrševanju proračunskih izdatkov in dohodkov za leto 1931/32. (Službene Novine št. 108, od 15. maja t. l.), zlasti pa na točko VI. drugega oddelka v kateri je pojasnjen način vplačevanja in izročanja odtegljajev za uradniški pokojninski fond. Zneski za ta fond se pošljejo v smislu te točke naravnost po Poštni hranilnici na čekovni račun št. 56.006 direkciji Samostalnih fondova Državne hipotekarne banke v Beogradu. Oblastva, ki nimajo svojih čekovnih računov, naj zahtevajo od direkcije »Samostalnih fondova« potrebno število položnic čekovnega računa št. 56.006. (Iz glavne podružnice Državne hipotekarne banke v Ljubljani).

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 4. junija ponudbe glede dobave papirja »Presspann«. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. junija ponudbe glede dobave kvadratnega in okroglega jekla, 8 komadov dežnih plaščev in 4 škripce. Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: 12. junija pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu, glede dobave raznega maziva, bencina in petroleja; 11. junija pa pri komandi pomorskega arsenala v Tivtu glede dobave platnenih tlačnih cevi. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani).

Borze

21. maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik. Tečaji deviz so ostali v glavnem neizpremenjeni, le Dunaj se je nekoliko dvignil. Med efekti je prišlo do prometa v investicijskem posojilu po 87 in v Kranjski industrijski po 338

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda nekoliko popustila; trgovala se je za aranžma po 417, za kaso po 417 do 418, za junij prav tako po 417 do 418 ter za julij in avgust po 418. Od ostalih državnih papirjev je imelo promet 7 odstotno Blairovo posojilo po 82.50 in 7 odstotno Seligmanovo posojilo po 85; zaključki pa so bili še v 4 odstotnih agrarnih obveznicah po 51 do 52 in v 6 odstotnih begluških obveznicah po 65.75 do 66. Od bančnih papirjev je imela promet edino Praštediona po 945. Na tržišču industrijskih delnic pa je prišlo do zaključkov v Oceaniji po 190, v Slaveksu po 25 in v Dravi po 235. Trboveljska se je za malenkost okrepila, na 277 do 279 brez zaključka.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.82, Berlin 13.515 — 13.545 (13.53), Bruselj 7.9026, Budimpešta 9.9087, Curih 1093.8 — 1096.8 (1095.3), Dunaj 797.2 — 800.2 (798.7), London 276.32, Newyork 56.69, Pariz 222.19.

Zagreb. Amsterdam 22.79—22.85, Dunaj 797.20—800.20, Berlin 13.5150—13.5450, Bruselj 790.26, Budimpešta 989—992, London 275.92—276.72, Milan 296.25—298.25, New York kabel 56.59—56.79, Pariz 222.19, Praga 167.95—168.75, Zürich 1093.80—1097.80.

Curih. Zagreb 9.1340, Pariz 20.2850, London 25.2275, Newyork 518.55, Bruselj 72.15, Milan 27.1425, Madrid 52.25, Amsterdam 208.35, Dunaj 72.8850, Sofija 3.7650, Praga 15.3650, Varšava 58.05, Budimpešta 90.44, Bukarešta 3.0675.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 93 bl., 7% Blair 83 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Praštediona 930 den., Kreditni zavod 160 — 170. Vevče 120 den., Ruše 220 den., investicijsko posojilo 87 zaklj., Kranjska industrijska 338 zaklj.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 416.50—417, kasa 416.50—417.50, za junij 416.50 417.50, za avgust 416.50—417.50, investicijsko 87—87.50, agrarne 51—52.50, 8% Blair 92—92.75, 7% Blair 82.25—82.50, kasa 82.25 den., 7% Drž. hip banka 83.50—85, 6% begluške obveznice 65.50—66; bančne vrednote: Praštediona 942.50—947, Union 171 den., Jugo 73—74, Narodna 7700—7900, Srpska 188—190, Zemaljska 138—140; industrijske vrednote: Nar. šumska 25 den., Našička 800 bl., Gutmann 130 den., Slaveks 25—28, Drava 235—236, Šećerana 275—285, Brod vagon 65 den., Vevče 120 den., Dubrovačka 310—330, Oceanija 187.50—192.50, Trbovlje 277—279.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (21. t. m.) Tendenca za les slaba. Zaključeni so bili 3 vagoni tesanega lesa. — O kaki živahnosti na lesnem trgu še ne moremo govoriti. Nekoliko je oživelo povpraševanje po filerjih, zaradi konkurence in nizkih cen pa ne pride do večjih zaključkov. V mehkem lesu, v hrastovini in bukovini vlada še vedno zastoj. — Da se usmeri naš izvoz preko domačih luk, so se, kakor objavlja »Saobraćajni Vesnik«, luške tarife nekoliko znižale. Krajem, ki so doslej gravitirali na tuje luke, bo sedaj po novih postavkah omogočeno izvažati les preko domačih luk. Nove ugodnosti se nanašajo na tesan in rezan les, pa tudi na testone, metljiška, tavolete, sirove frize in pragove gotovih dimenzij. Paziti je pri tem na pravilno deklaracijo blaga, kajti ugodnosti uživajo le pošiljke, ki so označene za izvoz preko morja.

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (21. t. m.). Tendenca za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se (fco. slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): **pšenica:** baška, potiska, 80 kg po 275 — 277.5, srbobranska, 80 kg po 272.5 — 275, okolica Subotica, 79/80 kg po 270 — 272.5, okolica Sombor, 79 kg po 260 — 262.5, baranjska, 79 kg po 250 — 252.5; **koruza:** baška, rešetana po 155 — 157.5 (pri navadni voznini po 160 — 162.5); **oves:** baranjski po 207.5 do 210; **moka:** banatska »0« po 375 — 380, baška »0« po 360 — 365.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (21. t. m.). Tendenca neenotna, promet miren. **Pšenica:** za maj 15.42.—15.43 (15.40), za junij 15.16—15.18 (15.20), **rž:** za maj 15.00—15.05 (15.00); **koruza:** za maj 14.12—14.15 (14.10), za julij 13.82—13.84 (13.90), za avgust 13.98—14.00 (14.00), tranzitna za maj 11.30—11.35 (11.30), za julij 11.18—11.20 (11.20).

ŽIVINA

+ **Živinski sejem v Ljubljani.** Na živinski sejem v sredo so prignali 172 konj, 24 volov, 39 krav, 13 telet in 564 prašičev za rejo; prodanih pa je bilo 13 konj, 14 volov, 13 krav, 8 telet in 340 prašičev. Ker je bil drugi sejem v mesecu in je vrhu tega deževalo je bil sejem slabo obiskan. Nekaj več kupčije je bilo s prašiči. Cene so ostale neizpremenjene, le teleta so se deloma pocenila za 1 Din. Za kg žive teže notirajo: voli I. vrste 7.50 Din, II. vrste 6.50 Din, III. vrste 6 Din, krave debele 4.50—6, krave klobasarice 2.50—4 Din, teleta 8—10 Din (na zadnjem sejmu 9—10); konji so se prodajali po 3000—5000 Din, prašički za rejo pa po 100—120 Din.

Sport

Jugoslavija : Madžarska 3:2 (2:2)

Krasen uspeh jugoslovenskega nogometa

Beograd, 21. maja. p. Na igrišču BSK se je danes vršila z ogromnim zanimanjem pričakovana tekma med reprezentancama Madžarske in Jugoslavije. Obisk je bil naravnost rekorden. Število prisotnih gledalcev cenijo na več ko 10.000. V prvem polčasu je igra ostala neodločena z 2:2. V drugem polčasu pa je jugoslovenska reprezentanca napela vse svoje sile, da bi dosegla zmago, kar se ji je tudi posrečilo. Že v začetku drugega polčasa je dosegla vodilni gol. Vsi napori Madžarov, da bi dosegli izenačenje, so ostali brezuspešni.

Četrta tekma med madžarsko in našo reprezentanco pomeni izredno velik uspeh za jugoslovenski nogomet. Skupni score vseh dosedanjih tekem znaša 9:8 v korist Jugoslavije.

Prvak Osijeka v Ljubljani

Za binkoštne praznike sta preskrbela naša vodilna kluba lep nogometni program po vzorcu nogometnega turnirja ob velikonočnih praznikih. Takrat je bilo naše sportno občinstvo s prireditvijo zelo zadovoljno in je upati, da ga bo tudi binkoštni nogometni program zadovoljil.

To pot bo imela Ljubljana priliko sprejeti prvič na svojih tleh Osiječane. SK Slavija, sedanji in mnogokratni prvak Osijeka in ONP, je pravi reprezentant nogometnega sporta svojega mesta in pokrajine. To je dokazala z lepimi zmagami, ki jih je dosegla doma in na tujih tleh z jakimi klubi. Včeraj smo omenili njen uspeh, ki ga je po trdem in ostrem boju priborila v prvenstveni tekmi lansko leto z renomiranim zagrebškim Haškom. Danes dostavljamo samo, da je Slavija dosegla uspehe in zmage tudi v borbah z madžarskimi profesionalnimi klubi, ki so česti gosti v Osijeku.

Naša domača kluba bosta imela tudi ob tej priliki težko dolžnost, da zastopata naš sport. Prepričani smo, da se bosta zavedala te dolžnosti, čeprav bo imela prireditev prijateljski značaj. Nikakor ne smeta podcenjevati opasnega gosta, v katerega teamu so izvrstni igralci, ki so priredili neugodno razpoloženje že mnogim poznanim prvorazrednim klubom.

Tekmi se bosta vršili oba dneva, na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek, na igrišču Ilirije ob vsakem vremenu. Prvi dan nastopi proti gostom Ilirija, a v predtekmi Primorje, v ponedeljek pa odigra proti gostom ASK Primorje, v predtekmi nastopi Ilirija.

Sportni drobiž

V torek se je na Dunaju zaključilo tekmovanje za dunajski pokal. WAC je porazil Sportklub s 4:3, Admira pa Wacker z 10:1. WAC je torej zmagovalec v tem tekmovanju in bi zastopal Avstrijo v tekmovanju za srednjeevropski pokal.

Dunajska Vienna je v torek igrala v Pragi neodločeno z 0:0.

Francoz Lacoste, je bil pred leti najboljši teniški igrač na svetu, zaradi poškodovane noge že tri leta ni mogel igrati. Nedolgo tega je začel znet trenirati. Pravijo, da ni mnogo pozabil in bo drugo leto še mnogo koristil Franciji pri tekmovanju za Davisov pokal.

Davis Cup: V Koebenhavenu je danski team zmagal nad romunskim s 5:0. Južna Afrika je pa v Dublinu premagala Irsko s 3:1. V prihodnjem kolu igra z Veliko Britanijo.

Prijateljska nogometna tekma Amater : Nataker, se odigra v nedeljo, dne 24. t. m. v Trbovljah. Tekma bo zanimiva, ker sta obe moštvi približno enako močni. Moštvi nastopita ob vsakem vremenu, točno ob 16. na igrišču SK Amaterja.

Sekcija zbora hazenskih sodnikov JHS. (Službeno.) Sklicuje se redna glavna skupščina sekcije na soboto, dne 30. maja ob 20.30 v damski sobi kavarne Emona z naslednjim dnevnim redom: otvoritev skupščine, volitev zapisnikarja in dveh overovateljev, verifikacija polnomočij, poročilo tajnika in blagajnika, podelitev absolutorija stari upravi in volitev nove uprave, vprašanja in predlogi. Vsi gg. savezni sodniki, ki žele predložiti kak predlog, morajo to storiti najkasneje 8 dni pred skupščino. Ako ne bi bilo v določenem času prisotno zadostno število članov-sodnikov, se bo skupščina pričela pol ure pozneje ne glede na prisotno število članov - sodnikov.

SK Ilirija: Službo odbornika na igrišču so: sobota 23. t. m. dr. Kuhelj, nedelja inž. Petrič, ponedeljek Medic, torek prof. Čop, sreda Zupančič, četrtek Pevalek Jos., petek Baltazar, sobota Mahkovec. — Imenovani gospodje se naprošajo, da izvolijo nastopiti službo ob 6. Navodila so v knjigi pri gospodarju v garderobi. — Redni plavalni treningi v letnem kopališču so vsak delavnik od 14. do 17. Vsak član se mora udeležiti treh treningov tedensko. Waterpolo se igra ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 15. V primeru slabega vremena se vrše treningi ob sredah in sobotah popoldne v zimskem kopališču. Pravico do enodinarske vstopnice imajo le oni člani plavalne sekcije, ki so poravnali članarino in ki imajo na izkaznici posebno potrdilo trenerja.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17. naprej trening vseh nogometašev.

SK Grafika. Danes ob 19.30 sestanek v prostorih Grafike, na katerega se pozivljjao: Zupančič, Pavlica, Mekina, Kobal, Muzlovič, Bežan, Žagar, Juvan, Pungerčar, Stupica II, Stromajer,, Trobevšek in Srebotnjak.

SK Jadran. Danes, v petek 22. t. m. časnski sestanek ob 8. pri Matku Sokliču.

TSK Slovan. Jutri ob 8. se vrši obvezen članski sestanek vseh nogometašev pri Sokolu (lovska soba). Posebno pa pozivljem igralce prvega moštva.

SK Nataker sklicuje za danes ob 20. članski sestanek v palači Delavske zbornice Pozivljejo se igralci Šušteršič, Volfart, Zupanc, Novak I, Novak II. Novak III, Mihalek. Podobnik, Kerhne, Klančar, Jelnikar, Strnad, Vehovec, Repotočnik, Humer. Točnost!

Binkošti na smučeh! Kljub topli pomladi ima Triglavsko pogorje še mnogo snega ter so mogoče prav lepe pomladne ture. Dnevi so, izvzemši sedanje momentano neugodno vreme, prekrasni, smuka pa v zgodnjih dopoldanskih in poznih popoldanskih urah prav dobra. Osobito je lepa tura iz Krme na Staničevo, preko Hribarice na Sedmera jezera, ali pa obratno. Za Binkošti bo oskrbovana Staničeva koča, ki bo popolnoma prosta, Kredarica, Koča pri Sedmerih jezerih po potrebi tudi Velo polje. Dohod na Triglav je priporočljiv iz Krme, na Sedmera jezera pa preko Komarče ali Planine na Kraju. Smučarji, poslužite se lepe prilike zadnje pomladanske ture.

Žrebanje drž. razr. loterije

(Žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Zaključno žrebanje dne 20. maja 1931:

Premijo 1,200.000 Din je dobila srečka št. 8[illegible].450
Premijo 500.000 Din srečka št. 9.564

2.000 Din srečke štev.: 3.536, 11.180, 14.139, 17.269, 19.709, 19.957, 23.566, 23.742, 28.782, 28.478, 31.154, 38.030, 38.070, 42.457, 61.531, 66.441, 69.285, 76.436, 77.353, 86.412, 89.452, 91.244.

Dne 18. maja 1931 so bili izžrebani naslednji dobitki:

2.000 Din srečke št.: 35.391, 38.120,

500 Din srečke št.: 1.868, 1.891, 8.077, 9.704, 9.711, 9.732, 9.775, 13.894, 17.932, 17.991, 18.000, 19.196, 29.216, 29.290, 33.788, 36.610, 37.758, 38.172, 39.511, 42.951, 42.997, 46.654, 46.674, 47.403, 48.358, 49.439, 49.460, 56.022, 57.302, 57.349, 57.357, 58.812, 58.854, 59.540, 67.559, 67.575, 68.712, 69.465, 73.991, 76.627, 76.683, 72.068, 72.097, 73.796, 75.092, 75.098, 77.278, 78.055, 78.095, 82.465, 84.181, 87.239, 87.248, 87.265, 87.907, 89.126, 98.108, 98.153, 98.167, 98.963, 98.997.

Dne 19. maja 1931 izžrebane srečke:

Din 2.000 št. 46.672, 58.884.
Din 500 št. 8.076, 9.721, 16.026, 16.047, 16.083, 16.096, 17.930, 19.144, 19.169, 29.203, 27.722, 34.152, 34.178, 37.710, 37.720, 37.726, 33.755, 39.502, 48.311, 49.448, 53.802, 53.886, 53.887, 57.366, 59.524, 66.444, 66.460, 67.522, 68.738, 68.746, 68.758, 69.133, 69.401, 73.751, 73.764, 75.089, 75.101, 75.124, 75.134, 76.603, 77.230, 77.274, 78.074, 86.941, 87.218, 87.980, 87.983, 89.128, 96.617, 96.881.

DOBITKE ZAČNEMO IZPLAČEVATI 4. JUNIJA T. L.

Srečke za tekoče kolo so vse razprodane

Srečke za novo kolo bodo prišle v promet 21. t. m. in bomo vse interesente pravočasno obvestili. Srečke se bodo dobivale v vseh podružnicah »Jutra« ter v Ljubljani v obeh oglasnih oddelkih »Jutra«. Za zunanje naročnike srečk bomo priložili naročilnice in priporočamo, da se pri naročanju srečk poslužite našega domačega zavoda, ki Vam bo v vsakem oziru solidno postregel. Prvo žrebanje novega kola se bo vršilo dne 20. junija.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Iz življenja in sveta

Zdravljenje duševnih bolezni s cepljenjem

Presenetljivi uspehi dunajskega učenjaka — Novo odkritje v blagor trpečega človeštva

Sloviti profesor in Nobelov nagrajenec Julij Wagner-Jauregg je izumil metodo za zdravljenje duševnih bolezni s cepljenjem. Na to misel ga je pripravilo že pred leti

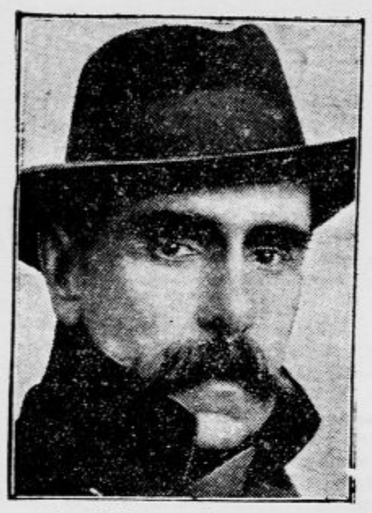

Prof. Wagner-Jauregg

uspešno zatiranje paralize s povzročitelji malarije — metoda, ki mu je postavila trajen spomenik v človeški zgodovini. Poskusil je, ali ne bi vcepljanje mikrobov malarije učinkovalo ugodno tudi v drugih primerih duševnih bolezni. Poskusi pa niso imeli nobenega uspeha.

Če ne gre s tem cepivom, si je mislil prof. Wagner-Jauregg, pojde pa z drugimi. Kakor povzroča možgansko paralizo sifilida, tako bo druge duševne bolezni, razen podedovanih, v mnogih primerih povzročala kakšna druga kužna bolezen, tuberkulcza, difterija, legar, kapavica itd. V telesu bodo kjerkoli ognjišča povzročiteljev teh bolezni in njih strupeni izločki učinkujejo usodno tudi na živce in možgane. Ker pa poznamo za vsakega teh povzročiteljev specifični serum, je treba samo tega vcepiti in duševna bolezen bo s svojim vzrokom vred izginila.

Po tem premisleku je začel dunajski profesor postopati proti duševnim boleznim, ki so bile v zvezi z jetiko, s tuberkulinom itd. In doživel je presenetljive uspehe, posebno v področju tako zvanih katatonih oblik dementiae praecox. V mnogih primerih je duševno bolezen čisto odpravil, v drugih pa vsaj toliko olajšal, da so pacienti lahko živeli izven umobolnice.

Znojenje in kožne bolezni

Dunajski docent dr. Ullmann je imel te dni zanimivo predavanje, v katerem se je bavil z važnostjo znojenja za človeško zdravje. Posebno zanimiva so bila njegova izvajanja o vplivu hrane na znoj.

V mnogih tropskih deželah trpijo vegetarično živeči domačini že od mladih nog na kožnih boleznih, ki jih povzročajo razne glivice in lišaji. Nemalokrat jim je koža dobesedno prekrita s plastjo teh mikroorganizmov, dočim se ti tam živečih Evropcev običajno ne lotijo.

To izvira po predavateljevem mnenju baš od tega, ker uživajo domačini zgolj rastlinsko hrano, Evropci pa tudi mesno. Od vegetarične hrane se znoj na koži lažje razkraja, razkrojnine pa predstavljajo prava zlata tla za škodljive kali.

Tudi prepogosto kopanje in kopanje sploh utegne imeti za kožo v redkih primerih škodljive posledice. Kopeli spravljajo ž nje namreč neke kislinske snovi, ki izvirajo od znoja in ki jo varujejo infekcij. Po kopeli je tedaj koža revna teh varnostnih snovi in prav lahko se razširijo po njej z največjo brzino bolezenske klice, ki živijo v vlažnem perilu.

Umrljivost v raznih poklicih

Angleški zdravstveni urad je izračunal umrljivost v raznih poklicih po podatkih treh povrstnih let. Poklice so razdelili v pet skupin in kot povprečno umrljivostno število so vzeli 1000.

Po tem bi imela prva poklicna skupina (ravnatelji družb, prosti poklici, duhovniki itd.) število 812, druga skupina (samostojni rokodelci, trgovski nameščenci i. dr.) 942, tretja skupina (izučeni delavci) 951, četrta (poljedelski delavci, rudarji i. dr.) 1007, peta (neizučeni delavci) pa 1248. Najmanjšo umrljivost izkazujejo nadzorniki posestev (526), duhovniki (561), železniški delavci (622), gozdni čuvaji (667), kmetje (688), delavci v cementarnah in apnenicah (717), tesarji (843), polagači tračnic (920). Najvišja je spet umrljivost med odvetniki (1171), župani (1320), kletarji (1510), keramični delavci (1955) in brusači (3295!).

Nov prekomorski polet Fitzmauricea

Irski letalec polkovnik James Fitzmaurice, ki je skupno s Köhlom in pokojnim Hünefeldom preletel Atlantski ocean iz evropske smeri proti Ameriki, kani 15. junija startati za prekomorski polet v zapadnovzhodni smeri. Fitzmauricov navigator bo Američan Stanford.

Sleparka odvetnica

Iz Rima poročajo: Tukajšnja ločena 33-letna odvetnica Lidija Mor, doktorica prava in filozofije, je živela v Milanu kot splošno znana lepotica jako potratno življenje. Specialiteta njene advokature je bilo zastopstvo ponesrečencev v odškodninskih tožbah. Preiskava, ki so jo bili odredili na podlagi številnih ovadb, je pokazala, da je lepa Lidija s ponarejenimi izjavami, ki jih je potrdil neki notar, osleparila celo vrsto svojih klientov ne le za kavcije in honorarje, ampak tudi za znatne odškodninske tožbe. Advokatinjo so zaprli.

Angleški raziskovalec umorjen

Anglija je zopet izgubila velikega raziskovalca. Iz Maymoa v Burmi prihaja vest, da je tamkaj umrl nasilne smrti podpolkovnik H. T. Morsheam, ki se je izkazal z veliko drznostjo in spretnostjo pri dveh angleških pohodih na Mount Everest. Morsheam je v družbi domačinov odjezdil na majhen lov. Ko se ni vrnil, so ga šli iskat, toda brez uspeha. Pozneje so našli njegovega konja vsega krvavega in končno so izsledili Morsheamove spremljevalce. Domnevajo, da so ga ustrelili, vendar nimajo za to še nobenih natančnih podatkov.

Morsheam je več let pripadal britskemu inženjerskemu zboru ter se je 1913 udeležil odprave v neznano ozemlje na meji Akama. 1921 je bil vodja prve ekspedicije na Mount Everest. Stekel si je posebno velike zasluge za kartografiranje 12.000 štirjaških milj razsežnega ozemlja. Drugo odpravo na Mount Everest je spremljal Morsheam do višine 25.000 čevljev. Zaradi bolezni je potem zaostal. Nazadnje je bil Morsheam državni uradnik v Burmi.

Drugi časi

Španski duhovniki, ki so uživali doslej brezpogojno zaupanje ljudstva, si skoraj ne upajo več v javnost. Slika kaže duhovnika, ki se je moral preobleči, da se reši pod vojaškim varstvom pred besno množico.

Svetovno vojno preživel — v zakonu padel

Iz New Yorka poročajo: Prvi Američan, ki je bil ranjen v svetovni vojni na zapadni fronti, je bil mož z imenom Bouligny. Zdaj javljajo iz New Orleansa, da ga je žena ustrelila po hudem prepiru. Morilka je francoskega pokolenja. Z njo se je Bouligny seznanil v nekem francoskem lazaretu, kamor so ga prinesli kot ranjenca.

Nemci zaplenili francoska vojaška letala

Nemške oblasti so zaplenile pri Schweinfurtu tri francoska vojaška letala, ki so na poletu iz Lyona v Alzacijo izgubila smer in so morala pristati na nemškem ozemlju.

Pravkar je izšla
nova številka
ilustrovane tedenske revije

ŽIVLJENJE IN SVET

z naslednjo vsebino:

Paul Doumer (slika)
Srečko Kosovel (Ob petletnici smrti kraškega poeta — s slikami)
Kadar spoznaš (pesem Srečka Kosovela)
Gérard Walch †
Preprosta godba
Upepeljevanje mrličev v modernih krematorijih (dr. Vl. Travner — s slikami)
Ekspresni vlak bodočnosti
Na Poljsko! (B. Borko — s sliko)
Odkod naš »goljuf«
Podzavestna fizika (univ. prof. dr. O. Klemm)
Predsedniške volitve v Franciji (slike)
Krivda Elija Pilona (roman — I. Podržaj)
Dogodek s Pavlom Pavlovičem (dr. Ivan Lah)
Razvoj letalstva v sliki in besedi
Sahara sahne
Usoda raziskovalca Wegenerja (s slikami)
Sličnost med živalmi in rastlinami
Lov na kite (s slikami)
Tedenski jedilni list
živali in skladatelji
Konfeti
Pražani in Pražanke
Uganke in zanke
Humor v slikah

»Življenje in svet« izhaja vsako nedeljo in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din. Posamezna številka 2 Din po vseh trafikah. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Vladna kriza v Avstriji?

Državni kancelar dr. Ender

Že več tednov latentna avstrijska vladna kriza je prišla v akuten stadij. Pogajanja med večinskimi strankami o znižanju uradniških plač so ostala brezuspešna ter je treba računati z ostavko celokupne vlade.

Zakaj je postal Reinhardt lotiški državljan?

Skrivnost potovanj slovitega režiserja Maksa Reinhardta v Rigo na Lotiškem, ki se je o njej toliko govorilo in pisalo, je sedaj popolnoma pojasnjena. Maks Reinhardt se je potegoval za lotiško državljanstvo in ga je tudi dobil. Njegovo novo državljanstvo pa ima nenavadno ozadje.

Lotiška ima moderen zakon za ločitvene postopke in prav ta zakon je bil, ki je dal Reinhardtu pobudo, da je prosil za odpust iz nemške državljanske zveze. Lotiški zakon ne zahteva, da bi žena privolila v ločitev, ki se lahko izvrši na moževo zahtevo brez njenega pristanka. Po predpisih je dovolj, da živita mož in žena tri leta narazen, nakar so že dani pravni pogoji za ločitev. Te ugodnosti se je poslužil Reinhardtov advokat v Rigi in izvedel ločitev, ki jo je hotel imeti Reinhardt.

Sloviti režiser se je 1910 oženil v Londonu z igralko Elzo Heims. Iz tega zakona se je rodilo več otrok, zaradi katerih pa ni hotela žena pristati na Reinhardtovo zahtevo, naj se loči od njega. Zato je iskal Reinhardt prilike, da izvede ločitev kljub njenemu upiranju. Pridobiti si je moral lotiško državljanstvo, na podlagi katerega je zdaj sodišče ločilo zakon.

Vprašanje je seveda, kaj porečejo k temu v Nemčiji in če bodo tam priznali novo stanje med Reinhardtom in Elzo Heims. Slišijo se namreč glasovi, da se hoče Reinhardt oženiti z znano igralko Heleno Thimigovo.

Tragična smrt zdravnice

Iz Krakova poročajo, da so našli v Visokih Tatrah razpadajoče truplo neke ženske. Izprva se je ugotovilo, da je bila pokojnica iz Lodza z imenom dr. Fellauer-Skodlowska, sestra slovite soodkriteljice radija gospe Curie. Že od novembra 1930 se je izgubila za izginulo vsaka sled. Pri pokojnici so našli pismo, v katerem zdravnica izjavlja, da gre v prostovoljno smrt.

General, ki se mu je svet odtujil

V Budimpešti je izvršil samomor generalni major v rezervi, Štefan Molnar. Zastrupil se je s strihninom in veronalom. Preden je šel v prostovoljno smrt, je napisal pismo, ki pravi, da je na glavo postavljeni svet poln umazanije (revolucije in komunizma) tako razrval njegove živce, da mu ni na zemlji več obstanka zaradi duševnih in telesnih muk. Samomorilec je oblekel pred smrtjo paradno uniformo in obesil vsa odlikovanja, položil poleg sebe sabljo in privezal brado z ruto. Sestavil je tudi lastno osmrtnico in natančno zabeležil, koga naj obvestijo o njegovi smrti.

Letalo padlo v ribiški čoln

Na poletu čez Lough-Neaghško jezero je te dni strmoglavilo letalo in padlo naravnost na neki ribiški čoln, v katerem sta lovila oče in sin. Na pomoč prihiteli ribiči niso mogli storiti nič drugega kakor zavleči potapljajoči se čoln na breg.

Prstni odtis državnega predsednika

Novi mehiški zakon zahteva, da morajo imeti politične oblasti od vseh državnih uradnikov točne osebne podatke, ki morajo vsebovati tudi prstne odtise. Da pokaže svojim uradnikom dober vzgled, si je predsednik republike Ortiz Rubio kot prvi dal odtisniti prst.

Zakoni dednosti

Problem dednosti: vprašanje temeljne važnosti za vsakega

Zakoni dednosti so tisti, ki odločajo, da nastane iz kokošjega jajca pišče, iz človeške klicne celice človek. A ti zakoni odločajo še več: ne povzročajo samo pripadnosti našega otroka k vrsti človeka, temveč določajo tudi njegovo pripadnost k določenem plemenu in končno tudi njegov spol. To so splošne lastnosti, ki se podedujejo z nepremakljivo veljavnostjo za vse ljudi. Poleg teh lastnosti podeduje vsak človek svoje posebne, individualne, in sem spada n. pr. njegova

specialna duševna nagnjenost,

inteligenca, muzikalnost, temperament, genialnost, povprečnost, vse tiste neštevilne posebnosti, ki ločijo človeka od človeka. Lahko rečemo, da je človek, takšen, kakršen bo v življenju določen in oblikovan, vsaj v glavnih potezah, že v trenutku svojega spočetja.

Prvi, ki je **skušal z znanstveno točnostjo** prodreti v skrivnost teh nad vse važnih zakonov, je bil Gregor Mendel v šestdesetih letih preteklega stoletja. On je z eksperimenti na rastlinah, s križanjem raznih pasem iste rastline dokazal, da se lastnosti podedujejo po zakonih

matematičnega verjetnostnega računa.

V mendelizmu je bila dana osnova moderne smotrene reje živali in rastlin, in že to nam kaže, kako važne praktične posledice izvirajo iz spoznanja zamotanih zakonov dednosti. Vendar Mendelovi nauki v tedanjih časih niso vzbudili potrebne pozornosti, zapadli so pozabljenju in šele v pričetku našega stoletja jih je znanost tako rekoč odkrila znova.

Nastane važno vprašanje, dali veljajo Mendelovi zakoni tudi za človeka in kako daleč sega njih vpliv. Jasno je, da se uveljavjajo pri tako kompliciranem stvoru, kakršen je človek, tudi neprimerno bolj komplicirano nego pri preprostem grahu, s katerim je eksperimentiral avguštinec Mendel na svojem malem samostanskem vrtu v Brnu.

Bistveno težji je **odgovor na drugi del** vprašanja, kajti poleg zakonov dednosti oblikuje človeka

tudi njegova okolica

in njene vplive je prečesto skoraj nemogoče nazorno videti, ločiti jih od vplivov dednosti in predvsem izraziti jih v koncentrirani obliki matematične formule. Tu ne pomaga drugo nego dolgotrajno in vestno opazovanje. Vsekakor so pa vplivi dednostnih zakonov pomembnejši nego vplivi okolice. To se je pokazalo nazorno n. pr. v

znamenitem primeru

ameriške družine Kallikakov. **Kallikak se** je bil najprvo poročil s slaboumnim dekletom, njegova druga žena je bila povsem normalna. Učenjaki so zasledovali usodo potomstva iz prvega in drugega zakona, vsakega potomstva približno po 500 oseb. Uspeh tega natančnega raziskovanja je bil naslednji: od 480 potomcev »slabe linije« je bilo 30 odst. slaboumnih in samo 10 odst. normalnih, ostali so bili vsi bolj ali manj anormalni: zločinci, potepuhi, vlačuge itd. Od 496 potomcev »dobre linije« ni bil niti eden abnormalen.

Takšnih primerov za **pomembnost dednosti** bi lahko navedli na tisoče.

V novejšem času

je pripomoglo mnogo do njenega **globljega** spoznanja raziskovanje primerov dvojčkov. Posebno zanimivi so primeri dvojčkov iz istega jajčeca, ki so tako rekoč dvojna izdaja istega individua in ki si v posameznostih tako silno sličijo, da se jih mnogokrat n. pr. istočasno loti ista bolezen, tudi če žive na različnih koncih sveta v različnih okoliščinah.

Tako nam kaže znanost **o dednosti** s čim dalje večjo jasnostjo, da **oblikuje našo** usodo najprvo značaj naših podedovanih lastnosti — kaj pa storimo s temi lastnostmi, ali jih razvijemo dalje, ali jih pustimo okrniti — to je stvar naše svobodne volje in osebna naloga vsakega človeka.

Nov svetovni rekord skakalke s padalom

Lola Schröter-Voresecu

je skočila v Lipskem iz višine 4400 m v 18 minutah

Bankovce je delil

Na pariški ulici Avenue d' Orleans se je v torek zvečer odigraval nenavaden prizor. Neki moški, očividno vinjen, je delil med občinstvo bankovce po 100, 50 in 10 frankov, ki so jih ljudje seveda drage volje sprejemali. Nastal je takšen promet, da se je zagozdila ulica. Prišla je policija, in stražniki so darovalca aretirali. Kolikor so mogli stražniki dognati, gre za nekega češkoslovaškega državljana. Mož je prišel nedavno iz Bourgesa v Pariz. Policija poizveduje, kje je dobil toliko denarja.

Plaz zasul vilo

V francoskem kraju Leferiniers, ki spada k občini Cinq-Mars-La-Pile, je zemeljski plaz zasul vilo ameriškega generala Roberta Dunlopa. Usoda stanovalcev vile je doslej popolnoma neznana.

Spomladanske obleke

Najcenejši nakup pri DRAGO SCHWAR, Ljubljana. Največja zaloga.

Naskok na jetnišnico

V New Yorku se je pred jetnišnico Elberton zbrala več tisočglava množica in zahtevala izročitev v ponedeljek zaprtega črnca, ki je obtožen napada na neko belopolto dekle. Jetniški pazniki so zahtevo množice odklonili. Zato so začeli ljudje obmetavati paznike in jetnišnico s kamenjem ter prinesli tudi dinamit, ki je eksplodiral in so skušali jetnišnico zavzeti z naskokom. Pri spopadu s policijo sta obležala dva mrtva in več ranjenih.

Vsak dan ena

Letalec v velikem letalu: »Pazite, da komu ne odrežete glave!«

SOKOL

Bratu Ganglu ob prihodu v Rogaško Slatino

Pozdravljen, dragi nam starosta,
ki prišel zopet si med nas!
Ob vrelcih slatinskih zdravilnih
tu najdeš leka slehern čas!

Objelo te je cvetje krasno,
ki naj ga sipljе tu okrog,
sprejela vsa sokolska srca
prisrčno tebe v svoj so krog.

Da v kratkem svojem se oddihu
navžil bi zdravja, svežosti —
za delo, ki naj v srečo trajno
sokolske bo bodočnosti!

Slatinski Sokoli.

Sokolski glasnik prinaša podrobne rezultate izbirnih tekem za pariške svečanosti v juliju, resolucijo »Sokolstvo i selo«, članek br. Poharca »Sokolski delavci« ter vesti iz sokolskih žup in društev. Številka ima tudi prilogo »Šokolska prosveta« z dobrimi članki.

Godbo za proste vaje 1931-1932 bo Jugoslovenska sokolska matica izdala za klavir oziroma pihalno godbo, kakor hitro ji bodo izročene izdelane kompozicije. Savezno načelništvo je poskrbelo, da se bo to izvršilo čimprej. Godba za članice in ženski naraščaj izide najbrž prihodnji teden. Naročila sprejema že sedaj Jugoslovenska sokolska matica.

Opozarjamo brate prednjake, zlasti pa brezposelne, na razpise prednjaških mest po raznih sokolskih društvih širom domovine. Ustanovlja se tudi posebni savezni socijalni odsek, ki bo pripravil vse potrebno za čim večje udejstvovanje Sokolstva na socijalnem polju in prožil bratsko pomoč vsem potrebnim bratom in sestram.

Sokol v Velenjah je priredil, v ponedeljek svojemu prvemu načelniku br. Radu Prelovcu iskreno odhodnico, katere se je udeležila tudi številna deputacija iz Šoštanja. Starešina domačega društva br. Kuznik se je odhajajočemu br. Prelovcu prisrčno zahvalil za njegovo vzorno delo v društvu in v imenu rudnika za vestno službovanje; starešina br. Rejec za požrtvovalno pomoč Sokolskemu društvu Šoštanj in v imenu primorskih rojakov, br. Sovinek za mladino. Iskrene prijateljske besede pa so naslovili na odhajajočega še dr. Ing. Trobec, Blatnik in Kušar in s. Justi Rakova mu je vročila mal spomin. Sodeloval je tudi v splošno priznanje tamburaški zbor. Bratskemu Sokolskemu društvu Šoštanj kamor odhaja br. Prelovec, čestitamo na pridobitvi vrlega prednjaka, v naših srcih pa ostane nanj lep, hvaležen spomin skupnega dela v mladem društvu in odkritosrčnega tovarištva.

SOKOLI! DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

Radio

Izvleček iz programov

Petek, 22. maja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Smernice sodobnega ljudskega teatra. — 19.30: Francoščina. — 20: Gospodinjska ura. — 20.30: Operne arije poje gosp. Gostič, član ljubljanske opere. — 21: Koncert salonskega kvinteta. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 16: Plošče. — 17.30: Narodni napevi na dudo. — 18: Koncert lahke glasbe. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Klavirski koncert. — 21.10: Koncert ruskega pevskega zbora. — 22.20: Violinski koncert. — 22.40: Poročila. — 23: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Prenos programa iz Brna. — 21: Koncert operne glasbe. — 22.20: Koncert moderne glasbe. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Dramski večer. — 21: Prenos koncerta iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — Prenašanje inozemskih postaj. — DUNAJ 11: Plošče. — 15.20: Popoldanski koncert orkestra. — 20.10: Zabaven program. — 20.50: Koncert komorne glasbe. — 22: Lahka godba orkestra. — BERLIN 19.20: Koncert lahke glasbe. — 21.15: Orkestralen koncert. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert lahke glasbe. — 18.30: Koncert kvarteta. — 19.30: Prenos Verdijeve opere »Trubadur«. — 22.20: Plesna glasba na ploščah. — 0.30: Nočni koncert. — MÜHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Narodne pesmi. — 20.30: Razgled po Indiji. — 21.30: Orkestralen koncert. — 22.40: »Šlagerji«. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.55: Simfoničen koncert.

Gozdne jagode

sveže za jed ter za izdelavo marmelade, pekmeza in dr. razpošiljam v poštnih zavojih - vrečicah od 5 kg.

Milovan Vasilić, Ugljevik-Majdan kod Bjeljine. 7008

Pozor kadilci!

BONICOT je dospel v Jugoslavijo. BONICOT odstrani največji del vseh strupov. Okus in aroma ostaneta nespremenjena. Preizkušen in priporočen od priznanih svetovnih avtoritet v preizkušavanju nikotina v medicini kakor tudi na univerzah in zdravstvenih oblastvih.
Varujte svoje zdravje z Bonicotom.

Zastopstvo za Jugoslavijo: **Jugoslovensko Bonicot Društvo Beograd, Jakšićeva 6.**

BONICOT

Dobi se v vseh trafikah. 6983

Neprimerno je, ako izkoristite oči tudi preko meje njihove moči. Ne samo na dirkah in na sportskem igrišču, temveč tudi na izletih, izprehodih, avtovožnjah, na potu po planinah in na morju začasa počitnic vam nudi Zeissov daljnogled neobičajno zadovoljstvo pri opazovanju. On vam približa tico roparico, ki kroži visoko nad vašo glavo, plašljivo srno na gozdnem obronku, daleč tam v modrino utonulo jadrnico, nosi vas na visoke planinske grebene in vam prikazuje milo domačnost tihe doline. Nosite povsod seboj svoj Zeissov daljnogled!

SSIEZ

DALJNOGLEDI

za pot — sport — lov.

Vaš verni spremljevalec: čim več vidite, tim večje je vaše zadovoljstvo. Zeissovi daljnogledi se dobe v vseh strokovnih trgovinah, ki se odlikujejo z Zeissovo reklamo. Nov veliki katalog T 178 pošlje brezplačno Carl Zeiss, Jena ali **M. PAVLOVIĆ, Beograd.** Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Mil. Draškovića (Sremska) ul. 9; telefon 37-00.

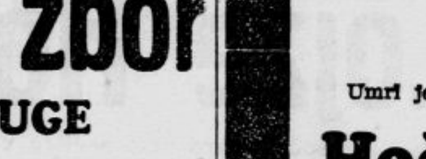

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije, Velika zaloga ur znamk, Glashütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo, itd. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik od H. SUTTNER, LJUBLJANA 4, zastonj in poštnine prosto.

†

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, ozir. mati, gospa

Kobilica Marta

soproga žel.

v sredo, dne 20. maja 1931, ob 17. uri po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 34. letu svoje dobe boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v petek, dne 22. maja 1931, ob 15.30 uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju na Magdalensko pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 23. maja 1931 ob 7. uri v župni cerkvi pri sv. Magdaleni.

Maribor, dne 21. maja 1931.

Franjo Kobilica, soprog.
Vlado, sin — Zora, hčerka.

Brez posebnega obvestila

†

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je danes 21. maja Vsemogočni poklical k sebi našega dobrega očeta, moža, starega očeta, svaka in strica, gospoda

Jurija Grampovčana

trgovca in posestnika na Vrhniki

po daljšem, boguvdanem trpljenju, v 78. letu starosti.

Pogreb se bo vršil v soboto dne 23. maja ob 9. uri na Vrhniki s sv. mašami.

Na željo pokojnika se cvetje hvaležno odklanja, prosi se pa duhovnih vencev molitev.

Vrhnika, dne 21. maja 1931.

Brata in tasta Grampovčan.

7003

TIVAR

je pripravil za BINKOŠTI in birmo vse

kar vas more v pogledu **moških in deških oblek** radostno iznenaditi

Evo majhno izbiro:

Tivar moška obleka	počenši od Din	**240.--**
Tivar obleka za dečke	počenši od Din	**200.--**
Tivar kamgarn-moška	obl. poč. od Din	**480.--**
Tivar deška obl.	za 3—6 let počenši od Din	**110.--**
Tivar deška obl.	za 7—10 let počenši od Din	**130.--**
Tivar mornar. obl.	za 3—6 let poč. od Din	**130.--**
Tivar mornar. obl.	za 7—10 let poč. od Din	**150.--**
Tivar-raglani	udobni in prijetni poč. od Din	**560.--**
Tivar-hlače	v ogromni izberi počenši od Din	**90.--**
Tivar Hubertus plašči	spec. poč. od Din	**200.--**
Tivar Hubertus raglan	nepremoč. od Din	**290.--**
Tivar lovski raglan	izred. praktičen Din	**270.--**

Zakaj je treba, da kupujete pri nas?

Ker je naše blago ne samo poceni, temveč v istini tudi

dobro,

ker izdelujemo ne samo vso tkanino temveč tudi najvažnejši pribor, iz skrbno izbranih surovin, v lastni tovarni.

Oglejte si naše prodajalne:

Aleksinac
Beograd — Bezdan, Bjelovar, Bos. Šamac, Brčko, Brod n/S
Celje — Crvenka, Čakovec
Daruvar — Dubrovnik
Gospić
Karlovac — Kotor, Koprivnica
Kragujevac — Kraljevo, Kranj, Kruševac
Ljubljana
Maribor
Ns — Novisad
Pančevo — Ptuj
Sarajevo — Senta, Slov. Konjice, Solin
Split — Subotica, St. Bečej, Sv. Ivan Zelina, Sušak
Šibenik
Teslić — Tuzla
Valjevo — Varaždin, Vel. Bečkerek, Vel. Zdenci, Vinkovci
Zagreb — Zemun, Zvornik

Ljubljanske prodajalne:

SV. PETRA CESTA ŠTEV. 23.
CELOVŠKA CESTA ŠTEV. 63

ZOPET BOSTE PRIŠLI K NAM!

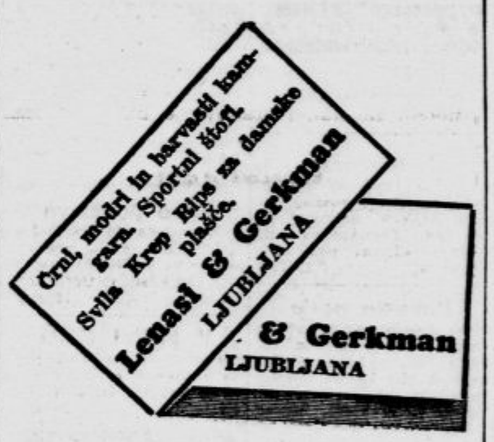

†

V globoki žalosti naznanjamo, da je po kratki, težki bolezni preminula naša srčno ljubljena soproga, mati, sestra, teta in svakinja, gospa

ANA BERNOT

soproga mlinarja

Truplo blagopokojne prepeljemo iz Ljubljane v Podpeč št. 6, odkoder se bo vršil pogreb v soboto, dne 23. maja 1931, ob 10. uri dopoldne na farno pokopališče na Brdo. 7019

Lukovica, dne 22. maja 1931.

ŽALUJOČI OSTALI

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

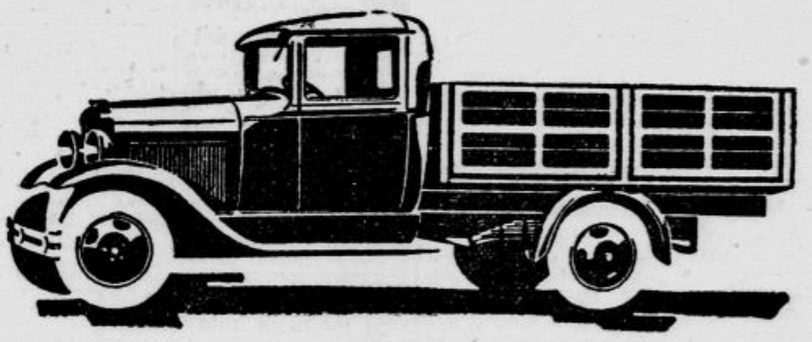

Nepogrešljivi »SERVICE« Ford

je uporabljen tudi pri

novem tovornem Fordu

Trgovci in industrijalci so dodobra spoznali, da je pri novem tovornem Fordu izvedena najracionalnejša rešitev z ozirom na prevoz, zakaj on prevaža najceneje; njegov uspeh je nadkrilil vsa pričakovanja. Povečan pa je še z nenadkrilljivim »SERVICE«-em, ki ga uživajo vsa Ford-ova prevozna sredstva: t. j. trikraten brezplačni pregled med prvimi 2.400 km ter da se za vsa popravila računajo pri prodajalcih Forda predpisane tovorniške cene za nadomestne dele in delo. S tem je pri vseh prodajalcih Forda uvedeno temeljito, hitro in preizkušeno delo. Tak »Service« očitno poveča izredno vrednost avtomobila.

LINCOLN Ford FORDSON

AEROPLANI

Čudež kemično-tehničnega izuma je naš vso noč sijoči pes

„BONZO"

Nikak fosfor ali radijski preparat.

Dika vsake hiše, za ceno 50 Din, kakor tudi **SIJOČI KRISTUSI,** Din 35 in Din 45. **SIJOČE VRATNE TABLICE** iz stekla, ki se dado poslikati, že od Din 15 naprej razpošiljamo proti povzetju. — Cene brez vračunane poštnine.

»INGE« svetlobni preparati, glavno zastopstvo za Jugoslavijo PTUJ.

Provizijske zastopnike za vse kraje sprejmemo. 6834

PARK-HOTEL BLED

Vabi cenjene goste k otvoritvi najmodernejše plesne kavarne

KASINO

Na binkoštno soboto, nedeljo, ponedeljek velika plesna zabava z bogatim sporedom.

6997

Redni občni zbor

TISKOVNE ZADRUGE

r. z. z o. z. v Ljubljani

se bo vršil v petek 29. maja ob 18. uri v prostorih Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 54, I. nadstr

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o računskem zaključku.
3. Poročilo preglednikov.
4. Sklepanje o računskem zaključku.
5. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
6. Slučajnosti.

Člani zadruge naj se v velikem številu udeleže občnega zbora.

Načelstvo Tiskovne zadruge v Ljubljani.

†

Umrl je naš dragi tovariš

Hočevar Alojzij

sodnik okr. sodišča v Novem mestu

dne 21. maja 1931. Vse tovariše, ki so blagopokojnega poznali, prosimo, da ga ohranijo v trajnem spominu in da sočustvujejo s težko izgubo, ki je zadela njegovo rodbino in vrste slovenskih pravnikov.

Novo mesto, 21. maja 1931.

SODNIKI NOVOMEŠKIH SODIŠČ in DRŽAVNO TOŽILSTVO

7022

OBE PREMIJI in sicer Din 1,202.000

so zadele tokrat

NA ŠT. 68.450

pri nas kupljene srečke!

in Din 502.000

NA ŠT. 9564

Prihodnje žrebanje 20. junija 1931.

7000

BANKOVNO KOMANDITNO DRUŠTVO

A. REIN I DRUG

ZAGREB, Gajeva ul. 8
Ilica 15, Trg Kr. Tomislava 17

BEOGRAD
Knez Mihajlova ulica 47

Cene malim oglasom:

Ženitve, dopisovanja, naznanila ter oglasi trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za šifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za šifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vposlati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah „Jutra“ v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Pisarniško moč

sposobno, ambicijozno in v vsakem oziru zanesljivo osebo sprejmemo. Sever & Komp., Ljubljana. 19694-1

Šofer

izvežban v mehaniki in kolooperater dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »št. 1931«. 19726-1

Blagajničarko

sprejmem takoj ali najpozneje 15. junija. Pogoji: starost nad 28 let, absolutna neoporečnost, samostojna slovenska in nemška korespondentka, zadostna praksa. Ponudbe s točno navedbo dosedanjih služb in zahtevo plače na oglasni oddelek Jutra pod »Dobro mesto«. 19640-1

Knjigovodjo

izurjenega tudi korespondence in občevanja s strankami, išče za takoj denarni zavod na deželi. Prednost imajo oni z bančno prakso. Ponudbe s sliko pod značko »Banka« na oglasni oddelek Jutra. 19697-1

Čevljar. pomočnika

dobro izvežbanega za boljša dela sprejme takoj Ignac Graščič, Kranj. Savsko predmestje. 19684-1

Štiparice

ki žele mesta, naj se zglasijo takoj pri Zadrugi čevljarjev, Hrenova ul. 4. 19342-1

Pošteno deklico

ne nad 20 let, iz dobre hiše, sprejmem takoj kot pomoč v trgovini in k otroku; vajene trgovine imajo prednost. Le pismene dopise z navedbo plače (hrana in stanovanje v hiši) na šifro »Pošteno dekle« na ogl. odd. »Jutra«. 19620-1

Pekov. vajenca

sprejme takoj Rudolf Mlaker, parna pekarna v Celju. 19616-1

Perutninarico

(Geflügelzüchterin) mlajše, izkušeno sprejmem za posest. Ponudbe na Dr. Gorjan, Gornja Reka, kod Novog marofa. 19624-1

2 perfektni natakarici

z znanjem nemškega jezika sprejmem v stalno službo. Nastop takoj. Ponudbe na Hitel, Stara pošta, Kranj. 19637-1

Razpis

Razpisuje se mesto občinskega tajnika in sluge za obč. Libeliče, ozir. osebe po § 31 koreškega obč. reda. Plača po dogovoru in možnosti po proračunu. Prošnje je poslati na župana Martina Saberčnika v Libeličah do 15. junija t. l. Nastop s 1. VII. t. l. 19691-1

Samostojen polir

zanesljiv, teoretik in praktik v železobetonu, dobi mesto. Nastop takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19656-1

Vzgojiteljica

k otrokom, s perfektnim znanjem nemškega jezika in klavirja, z dolgoletno prakso in dobrimi izpričevali, dobi mesto pri beograjski trgovski družini. Ponudbe na Petrović, Beograd, Terazije 42. 19675-1

Trgovski potniki

Potnike

za mazilno olje — tovrstmasti, kateri potujejo enkrat na mesec po Sloveniji, takoj sprejmemo. Prednost imajo oni, kateri so vpeljani pri industrijah in pa pri ostalih konzumentih strojnih in avto oljev. Ponudbe pod »Strojno olje« na oglasni oddelek Jutra. 19739-5

Radio

Poziv

Prosi se osebo, katera je kupila radio aparat 8. 5. 30 na carini v Mariboru, da mi pošlje svoj naslov zaradi nekih informacij. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19668 9

Radio 4-cevni

zvočnik, akumulator, slušala, baterije prodam za Din 800. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19681-9

Službe išče

Služkinja

vestna, poštena, vajena kuhe in vseh gospod. del, stara 33 let, išče službe za 1. VI. 1931. Gre tudi na deželo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Snažna — poštena«. 19576-2

2 perfektni kuharici

samostojne gospodinje v vseh hišnih delih in tudi v ročnih, iščeta službo za Zagreb h gospodu vdovcu, samcu ali družini 2 oseb. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Skrbne gospodinje«. 19655-2

Mesarski pomočnik

prekajevalec in zmožen sekati, želi premeniti službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19736-2

Brivski pomočnik

mlajši, Hrvat, išče službe v mestu ali na deželi, nastop 1. VI. Ivan Majstrović, Ježica pri Ljubljani. 19637-2

Postrežnica

išče mesto na gostilni ali privat, dobra vajena kuhanja in za vsa hišna dela. Ponudbe pod »Pridna in poštena« na oglasni oddelek »Jutra«. 19654-2

Prodam

Večjo količino vreč

proda tovarna »Jarim«, Maribor. 19608-6

Fotoaparat

9×12, za plošče in film, z dvojnim anastigmatom, popolnoma nov, naprodaj za 500 Din. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Aparat«. 19727-6

Puhasto perje

čisto, čuhano, kg po 48 Din druga vrsta po Din 38 kg, čisto, čohano, kg po 48 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb

Starinske postelje

zofa, zložljiva miza za 12 oseb, stoli, skrinja in dr. naprodaj v Kapiteljski ul. 3, dvorišče, levo. 19364-6

Motorna vozila

Osebni avtomobil

lahek, prav dobro tapeciran, 4—6-sedežen, znamke »Daimler«, odprt, z električno razsvetljavo, dobre pnevmatike, vse v prav dobrem stanju, sposoben posebno za gg. potnike ali pa avtotaksije na deželi, za Din 19.000 takoj prodam. Interesenti naj se javijo na Mihajlo Rozman, ravnatelj, Mojstrana. 19748-10

Prikolico za motorno kolo

Ariel in tovorni avto Ford do 800 kg nosilnosti prodam po nizki ceni. — Ed. Pišler, Vrhnika. 19733-10

Motocikle

rabljene, zelo dobro ohranjene, samo moderne stroje z električno razsvetljavo, proda zastopstvo Monet-Goyon, Zagreb, Mošinskova ulica 26. Telefon interurb. 6795. Naslov za telegrame: Recigrocite Zagreb. 19697-10

Dvosedežen avto

skoraj nov, ugodno prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 19633-10

Motocikl

B. S. A., 350 kubikcm, sodius, karbid, v najboljšem stanju naprodaj. — Vprašati pri Perdan, mehanik, Celje. Cena 6000. 19626-10

Kolesa

Moško kolo

naprodaj. Vetrinjska 10, Maribor. 19689-11

V najem

Trgovsko hišo

oddam v najem v Kamniku s 1. avgustom. Oddaje se eventualno tudi ločeno trgovski lokali in 3-sobno stanovanje. Vprašanja na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Trgovska hiša«. 19400-17

Kupim

Parni kotel

10 do 12 m² kurilne ploskve, kupim. Ponudbe na Ed. Pišler, Vrhnika. 19732-7

Dvigalo, rabljeno

za strešno opeko, kupim takoj. Ponudbe z opisom na Feliks Tavčar, Vodice nad Ljubljano. 19671-7

Kapital

Družabnika

vešč smrtnega slučaja prejmejega išče dobra prevozarodna renomirana tvornica z veliko mogočnostjo zaslužka. Trgovsko naobraženi gospodje s ca 200 do 500.000 Din naj se javijo pod štev. »751« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 19690-16

Posest

Dvonadstropno hišo

veliko, v centrumu Celja, z velikim krasnim vrtom in eno vilo z vrtom prodam. Naslov pove Karol Breznik, Celje. 19624-20

Lepo posestvo

v Zamostecu 10 pri Sodražici tik ob cesti, pol ure od postaje Žlebič naprodaj. Izve se v Gor. Laze št. 5. 19641-20

V bližini Celja

poceni naprodaj mala hišica s sadnim vrtom. Poizve se v Gaberju št. 6, p. Celje. 19900-20

Lokali

Trgovino

z mešč. blagom oddam v prometnem kraju na Gorenjskem pod ugodnimi pogoji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19741-19

Gostilno

že dolgo obstoječo, prodam z vsem inventarjem na najprometnejši ulici v centru mesta. Obstoji iz 6 gostilniških sob, lepega, urejenega vrta, s stanovanjem v hiši v Zagrebu. Pismene ponudbe na Publicitas, Zagreb, Bica 9 pod »Br. 26901«. 19819-19

Gostilniški paviljon

na izbornem mestu ljubljanskega velesejma naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19672-19

Starejša trgovina

sredi Ljubljane, dobro vpeljana, vsled opustitve pod tovarniško ceno takoj naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj 100.000«. 19877-19

Sadje

Brusnice

prvovrstne, nudi v vsaki množini tvornica Srečko Potnik in drug, Ljubljana Metelkova ul. 18. 19318-34

Kam pa kam?

Gostilna Tomšič

Sv. Jakoba trg, toči vina zanesljivega izvora štajerskih in dolenjskih vinogradov. 19878-18

Stanovanja

Stanovanje

obstoječe iz predsobe, 3 sob, sobe za služkinjo, kuhinje, kopalnice in ostalih pritiklin oddam za mesec avgust v palači Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti 7. Pojasnila daje ravnateljstvo med uradnimi urami od 8. do 13. 19790-21

Stanovanje

2 sob, kuhinje in pritiklin, popolnoma urejeno, oddam. Zahteva se polovico najemnine za eno leto plačati naprej. Pismene ponudbe pod »3600 Din« na ogl. oddelek »Jutra«. 19643-21

Sobo in kuhinjo

in vrt oddam majhni družini v vili. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 19684-21

Stanovanje

2 sobe, kuhinjo, kopalnico in vse pritikline išče za 1. julij — avgust mirna stranka 2 oseb, izključena mansarda ali podpritličje. Ponudbe pod šifro »Bližina gl. kolodvora« na ogl. odd. »Jutra«. 19659-21

Stanovanje

za dvočlanske rodbine brez otrok, 2 ali 3 sob s kopalnico in pritiklinami išče za avgust. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Višji uradnik«. 19865-21

Sobe

Lepo sobo

blizu »Zvezde« z dvema posteljama s posebnim vhodom in električno razsvetljavo za mesečnih Din 500 oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19839-23

Prazno sobo

po možnosti v centru mesta iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Primerna«. 19647-23

Lepo sobo

oddam takoj. Groharjeva ul. 5, Mirje. 19694-23

Prazno sobo

večko, v sredini mesta v I. nadstropju oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19667-23

Lepo sobo

poceni oddam mirni osebi 15. junija. Elektrika, parket, klavir. Gradišče 9/II. desno. 19673-23

Opremljeno sobo

lepo, z uporabe kopalnice oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19679-23

Prazno sobo

strogo separirano, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19676-23

Razno

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Boboričeva št. 5

IZVANREDNA PRILIKA!

Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osobe stane samo Din 390.—. Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Ležalka za zunanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti, stane samo Din 150.

Madraci punjeni z volnom stanejo samo D 750.

L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

Dopisi

Lepo prijateljico

želi lep, dober gospod. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poskus nove sreče«. 19653-24

Gramofonske plošče

Homocord, nove, za 3 Din dnevno izposojuje: Slager, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov, Vegova ul. 2 (vhod skozi vežo). 19633-24

V oglasnem oddelku »Jutra«

dvignite sledeča pisma:

Agitnost, 1. august, Apihova ul., 800, Aret, Atlantida, Bleiweisova, Boljša stranka, Bukov gozd, Ceno, Center, Cruka, Dolgčas sam, Delo stalno, Dobro srce, Dober kopist, Delikatesa, Dobre ohranjena 59, Dobra natakarica, Delavnica, 5700, Dobra računarica, Dva mirna, Družina brez otrok, Duševna harmonija, Denar, D 100, Edina, Ernst gemeint, Fina živilja, Feri, Gospodinja, Gradba, Gotovina, Hišnica, Hiša, d. junij, Justična palača, Jelka, Industrija, Instalater, Južnogozdna lega, Juta, I. H. 18, Iskrena ljubav, Iščem srce, Izlet, I. A., Publicitas, Konji, Kopališče, Kuharica, Kredenca, 184, Ljubezen do otrok, Lep, Lep študilnik, Lepi maj 20, Mlada moč, Maj 300, Mirno 1941, Mirna in točno plačljiva stranka, Mirna 20, M. b. Z., Nastop 1. VI. ali 1. VII., Nujno, Najnižja cena, Najlepša prilika, Notranjske, Okna, Otroška posteljica, 59, Opremljen lokal, Obočevatelj, Pošteno delo, 2322, Prevzem takoj, Pes čuvaj, Perfekten vrtnar, Pisalnik, Prodajalec, Parcelo kupim, Plačilo takoj, Prihodnjost, Plačam točno, Prometna Probujenje, Pomladni sen 30, Pridno dekle, Prosim takoj, Plačam takoj, Podjetje, Pošteno dekle, Ljubljana, Ptuj S-u-n, Prevarana, Potreben kapital 150.000, Prijateljstvo 9999, P. G. L. D., Rednica, Resnost gotova, Razvedrilo, Rododendron II, Solnčno stanovanje, S. 1. julijem, Separirano, Spremenba, Soba, Stanovanje, Srednja starost, Samostojen tajnik, Slovenija, Srečen zakon, 155, Solidna, Stalni dom, Snažen in miren, Solidnost, Solidna stranka, Sreča, Skladiščnik, Srbohrvaščina, Služkinja, Solnce in zrak, Sluga, 310, Solnčna lega, Solnčno 09, Samostojna 888, Stalno čisto, Trgovsko naobražena 25, Trafika, Turbina, Travnik, Ugodna priložnost, Ugodno, Vič, Ugoden nakup, Vse na upanje, V Ljubljani, Večka, Vestna, Wertheim, Vredno, Vojvodina, Vesela pomlad, Vodna moč, Zmerno, Zračno stanovanje, Zmožna, Zasiguran zaslužek, Z lepim vrtom, Zvesta in zanesljiva, Zanesljive dekle, Zaslužek, Železničar, 25, Din 1600, 500, 9999, 100.000, 75, 30-letna, 130.000, 101, 583, d11, 1200—1600.

Ženitve

Gospodična

24-letna se želi poročiti z bolj. mirnim gospodom od 26—35 let starim in ki je v dobri poziciji. Cenj. dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod »Lep značaj«. 19631-25

Dama

prijetne zunanjosti, finega-potezanega značaja, dobrosrčna, samostojnih premoženjskih okoliščin, želi poznanja z gospodom - inteligentom, možem srčne kulture, ugodnega položaja in nekaj kapitala. — Cenj. dopise pod »Dom in srce« na oglasni oddelek »Jutra«. 19627-25

Mlad trgovec

samostojen in poseznik v Ljubljani, star 28 let, si želi tem potom znanstva v svrho ženitve z gospodično ali vdovo z večjo vsoto kapitala radi povečanja svoje trgovine. Po možnosti s slike, katera se na zahtevo vrne. Tajnost zajamčena. Ponudbe pod šifro »Cvetoči maj« na ogl. oddelek »Jutra«. 19682-25

Izgubljeno

Ročna torbica

je bila izgubljena z denarnico in ključem od Gorupove ulice do dramskega gledališča. Oddati jo na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 19001-28

Stroji

Šivalni stroj

Singer, dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19677-29

Obrt

Sedlarsko

in torbarsko delavnico s stroji na električni pogon, dobro vpeljano, prodam. — Resni reflektanti naj se obrnejo na naslov: Ivan Kravos, Maribor. 19622-30

L. MIKUŠ

Mestni trg 15
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprn. Obe hibi odstranite že z enkratno vporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo, ki stane Din 8.— Velika tuba stane Din 13.— Dobiva se povsod.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša srčno ljubljena soproga, mama, sestra, svakinja in teta, gospa

Ana Pavovec roj. Podboršek

soproga trgovca in posestnika v Depali vasi

danes, dne 20. maja 1931 ob 9. uri zvečer po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. Zakramenti za umirajoče, v 46. letu starosti, Bogu vdano preminula.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v petek, dne 22. maja ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Domžale.

Svete maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Domžalah.

Preblago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin!

Depala vas, dne 20. maja 1931.

Franc Pavovec, soprog — Mihael, Janez, Anton, Matija, Slavko, sinovi — Pavla, hčerka — Ivana, sestra in ostali sorodniki. 7004

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš nad vse ljubljeni soprog, predobri in skrbni papači, stric in svak, gospod

Lojze Hočevar

sodnik okrožnega sodišča v Novem mestu

v četrtek, dne 21. t. m. ob 11. uri v 48. letu Bogu vdano nenadoma preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 23. t. m. ob ½ 5. uri iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

Novo mesto, dne 21. maja 1931.

Fani roj. Trdan, soproga
Silvo, Miran, Zdenka, otroci; Ivan, davčni upravitelj, brat, in ostalo sorodstvo.

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski

(Ponatis prepovedan.)

91.

Jej, jej, in tedajci se je zgodilo, da je učiteljica poklicala Doro. Ves napet sem čakal kaj bo, meneč, da se bo tudi gospodična smejala A spet sem se bil uštel. »Kdo je to napravil?« je zacvilila. »Tale, gospodična!« je začivkal mali, ki je sedel zraven mene.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.